

СРПСКО КОЛО

● ЛИСТ САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА ● ПИСАН ИЈЕКАВСКИМ ИЗГОВОРОМ ● ГОДИНА II ● БРОЈ 4 ● МАРТ 2016. ● БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК

ДР АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ

Рума – средина поштених домаћина

Општина Рума данас нема никаквих дуговања, сервисирамо све обавезе, зауставили смо корупцију и отворили велики број радних мјеста. Очекујемо да ће у наредном периоду бити посла за још 3.000 људи, а радна зона Румска петља да ће доживјети пуни процват

СТРАНА 11.

ГРАДОНАЧЕЛНИК МИЛОШ ВУЧЕВИЋ

У Новом Саду више никада неће бити грађана „другог реда“

Грађани у приградским насељима у којима већину чине људи који су дошли из Босне, Лике, Крајине и других крајева некадашње Југославије неправедно су били запостављани и третирани као грађани „другог реда“. Ти вриједни људи дали су пун допринос развоју Новог Сада,

СТРАНА 13.

МИОДРАГ ЛИНТА НАКОН ПРВЕ ПОСЈЕТЕ ЗВАНИЧНИКА ИЗ СРБИЈЕ ЗАТВОРУ БИЛИЦЕ У СПЛИТУ

Хрвати суде Капетану Драгану јер је симбол крајишког отпора

» И генерал Ђукић и Драган Васиљковић сматрају да се против њих воде монтирани процеси, да су оптужбе измишљене и потпуно неутемељене и да хрватско правосуђе нема апсолутно никакве доказе ни против једног од њих

СТРАНА 2.

Процес против Ђукића покушај је осуде часног српског генерала

ВЛАДИКА ГЕРАСИМ

СПЦ није враћена имовина коју су отели комунисти!

СТРАНА 9.

ГОРДАНА ДОСТАНИЋ

Степинац је брига Ватикана, а наша ширење истине о НДХ

СТРАНА 15.

ХРВАТСКИ ПЛАН

Нуклеарни отпад пријети народу са обје стране Уне

СТРАНА 19.

КАКО ЖИВЕ СРБИ У ЛИЦИ И ГОРСКОМ КОТАРУ

Политичке подјеле угрозиле српски национални идентитет

Српски представници са овог подручја нису заобишли да прокоментаришу најосјетљивије теме као што су: образовање наше дјеце, живот повратника, инфраструктурни проблеми, безбједност, заштита имовине и изгледа неизбјежно српско (не)јединство

СТРАНА 6.

САВЕЗ СРБА ИЗ РЕГИОНА ПРОДУЖАВА АКЦИЈУ ЕВИДЕНТИРАЊА ОТЕТЕ И УНИШТЕНЕ ИМОВИНЕ ИЗБЈЕГЛИХ И ПРОГНАНИХ СРБА И ДРУГИХ ОШТЕЋЕНИХ ГРАЂАНА У ХРВАТСКОЈ, БИХ И СЛОВЕНИЈИ ДО 30. ЈУНА 2016. ГОДИНЕ

ПРИЈАВИ СВОЈУ ОТЕТУ И УНИШТЕНУ ИМОВИНУ

детална упутства на странама 3. и 4.

ПЕТРОВЧАНИ СЕ ОДУЖИЛИ

Након пола вијека мермер на гробу Јована Бијелића

СТРАНА 22.

УВОДНИК

» Пише: Трифко Ђоровић

Мјесец српских подјела и слоге

У историји српског народа често нам се сваки битнији датум чини историјским. Међутим, мјесец март некако се издвојио. У више наврата, са буђењем раног прољећа, доносили су се и судбоносне одлуке, па није ни чудо што су тада српске подјеле по разним основама биле најочигледније. И не само да су се дијелили савременици, већ су се узроци подјела преносили и на наредне генерације. Тако и данас стручњаци полемишу шта би било са нама да није било војног пуча 27. марта 1941. године или којим путем би Србија отишла да је исход 9. марта 1991. године био другачији. У свјежем сјећању је и 12. март 2003. године када је убијен премијер Србије Зоран Ђинђић. Ипак, март је показао и своју супротну ћуд. НАТО агресија на нашу отаџбину, започета бомбардовањем 24. марта 1999. Србима је донијела и дуго очекивану слогу. Ваљда нам је само био потребан заједнички непријатељ. Са много пажње водили смо бригу о потребама комшије, сестре, брата, родитеља...

Дан који памтимо као датум агресије на српску земљу претворен је у датум када је први предсједник РС осуђен на 40 година затвора.

Када је након 78 дана утихнуо „Милосрдни“, који је побио многе наше анђеле, мислили смо да март више никада неће бити тако трагичан за Србе. Није дуго потрајало. Пет година касније, у марту 2004, српски народ на Космету доживио је ново велико страдање и протјеривање. А онда је дошао на ред и овогодишњи март. Свима је било јасно да ће Хашки суд осудити Радована Караџића. Ранија пракса гарантовала је да ће казна бити максимална. Оно што посебно упада у очи јесте чињеница да је Хашки трибунал као дан за објављивање пресуде изабрао 24. март. И тај избор није био случајан.

Дан који памтимо као датум агресије на српску земљу претворен је у датум када је први предсједник РС осуђен на 40 година затвора. Тог дана су се и много раније заказане активности којим се обиљежавало сјећање на 24. март 1999. године због нове неправде претвориле у жуч, па је на неки начин сјећање на жртве страдале током НАТО агресије пало у други план.

У времену које долази већ се осјећа притисак којим се у питање доводи опстанак млађе српске државе. Јасно је да људи на простору БиХ могу живјети једни поред других, али дефинитивно њихова дјеца не могу учити из истих уџбеника, јер они своје језике сматрају различитим. Једноставно... не дијелимо исте вриједности.

СРПСКО КОЛО

оснивач и издавач: **Савез Срба из региона**
 Главни и одговорни уредник: **Трифко Ђоровић**
 Лектор: **Сања Вуковић**
 Припрема и дизајн: **Студио Платинум**
 веб администратор: **Милисав Шапић**
 Секретар: **Дејан Орабовић**
 Редакција: **Краљице Марије 47, Београд**
 Дописништво: **Булевар Ослобођења 26, Нови Сад**
 Мејл: **info@ssr.org.rs**
 Телефон: **011/3820-250**
 Сајт: **www.ssr.org.rs**
 Тираж: **30.000 примјерака**
 Штампана: **Штампарија Графопродукт**
 Десанке Максимовић 52, Нови Сад
 Лист излази сваког посљедњег дана у мјесецу.
 Рукописи и фотографије се не враћају

ISSN 2466-3476

МИОДРАГ ЛИНТА НАКОН ПРВЕ ПОСЈЕТЕ СРПСКЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ОПТУЖЕНИМ СРБИМА У СПЛИТСКОМ ЗАТВОРУ БИЛИЦЕ

Хрвати суде Капетану Драгану јер је симбол крајишког отпора

» Испред зграде Жупанијског суда у Сплиту Миодраг Линта и Небојша Берић

ПРОЦЕС ПРОТИВ ГЕНЕРАЛА ЂУКИЋА ПОКУШАЈ ОСУДЕ ЧАСНОГ СРПСКОГ ОФИЦИРА

Замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону у Скупштини Србије Миодраг Линта и члан тог одбора Небојша Берић посјетили су у петак 25. марта 2016. године у сплитском затвору „Билице“ Драгана Васиљковића, познатијег као капетан Драган и генерала Борислава Ђукића.

Ово је прва посјета представника државних институција Србије наведеној двојци српских држављана до које је дошло на иницијативу Миодрага Линте.

Посјету је одобрило Министарство иностраних послова, па је као члан делегације у Сплит допутовао и Ненад Маричић, конзул Србије у Загребу.

Уочи сусрета Линта, Берић и Маричић имали су састанак у сплитском Жупанијском суду гдје су утврђени сви протоколари детаља.

Српска делегација је имала разговор са генералом Ђукићем у трајању од 90 минута, а са капетаном Драганом 120 минута.

ОДУГОВЛАЧЕЊЕ ПРОЦЕСА

Сумирајући утиске након посјете предсједник Савеза Срба из региона (ССР) Миодраг Линта је истакао:

- И генерал Ђукић и Драган Васиљковић сматрају да се против њих воде монтирани процеси, да су оптужбе измишљене и потпуно неутемељене и да хрватско правосудје нема апсолутно ника-

каве доказе ни против једног од њих.

Он је истакао да је једини циљ таквог поступања тај што хрватско правосудје настоји да оправда „познату лажну и бесмислену тезу да су Срби били злочинци у грађанском рату, а Хрвати тобоже жртве, које су водиле праведан рат“.

- Јасно је ко дан да хрватско правосудје и јавност хоће да се осуди Капетан Драган прије свега из разлога што је он био симбол одбране крајишких Срба против агресије режима Фрање Туђмана и на тај начин да колективно оптужи и читав крајишки народ - рекао је Линта.

Наводећи да је Васиљковић у разговору изнио убједљиве доказе и аргументе против свих тачака оптужбе, Линта је оцијенио да ће капетан Драган у судском поступку „који хрватска страна намјерно одуговлачи“, доказати своју невиност и поби-

Ако не буде правде у Хрватској, капетан Драган је спреман да правду потражи у Европском суду за људска права у Стразбуру

ЗА ШТА СВЕ ТЕРЕТЕ КАПЕТАНА ДРАГАНА

Васиљковић је оптужен да је као командант јединице за посебне намене у саставу паравојних српских јединица, односно као командант Наставног центра за обуку припадника специјалних јединица Алфа, поступао супротно одредбама Женевске конвенције. На терет му се ставља да је током јуна и јула 1991. у затвору на книнској тврђави, као и током фебруара 1993. у Брушкој код Бенковца мучио, злостављао и убијао заробљене припаднике хрватске војске и полиције. Васиљковић се терети и да је током јула 1991. у Глини, у договору с командантом тенковске јединице ЈНА, израдио план напада на тамошњу полицијску станицу, као и на насеље Јукинац и села Горњи и Доњи Видушевац.

ГЕНЕРАЛ ЂУКИЋА ОПТУЖЕН ЗА ПЕРУЋУ

Генерала Ђукића, иначе држављанин Србије, је 18. јула прошле године ухапсила црногорска полиција на аеродрому Тиват приликом повратка за Београд по хрватској потјерници због наведеног ратног злочина над цивилима почињеног у рату деведесетих година прошлог вијека. Он је хрватском оптужницом из 1995. године оптужен за рушење бране на Перучи, а истом су још обухваћени и генерал Ратко Младић, командант 9. книнског корпуса ЈНА, покојни генерал Миле Новаковић и мајор Милан Корица. Убрзо по хапшењу, 12. августа, Хрватска је отворила нову истрагу против генерала Ђукића, као и Јована Грубића, Милорада Радића, Драгана Харамбашића, Петра Андрића, Владимира Давидовића, Илије Пријића и Слободана Вујка. Црна Гора изручила је генерала Ђукића Хрватској 8. марта иако је Србија такође тражила изручење свог држављанина.

ти све три тачке оптужнице везано за догађаје у Брушкој код Бенковца, книнској тврђави и Глини.

Он је истакао да је веома важно да тај судски процес буде јаван и транспарентан и да се види карактер хрватског правосудја, који је „све само не професионалан и независан“.

- Капетан Драган је потпуно убијеђен у побједу и спреман је да иде до краја. Ако не буде правде у Хрватској, спреман је да правду потражи у Европском суду за људска права у Стразбуру - рекао је Линта.

НЕОПРАВДАНЕ ОПТУЖНИЦЕ

Када је ријеч о генералу Бориславу Ђукићу, Линта је оцијенио да оптужница која је против њега подигнута у вези са браном Перућом, такође потпуно измишљена и неоснована. Оптужница је подигнута још 1995. године када је расписана и потјерница Интерпола.

Линта истиче да се у разговору са генералом Ђукићем увјерио да у тој оптужници нема апсолутно никаквих доказа у вези са тим догађајем.

- Посебно је важно нагласити да је генерал Ђукић ухапшен јула 2015. године у Црној Гори, а да је Хрватска донијела рјешење о покретању истраге за осам лица, међу којима је и генерал Ђукић, апсолутно без икаквих

доказа. У прилог томе говори чињеница да све изјаве свједока имају датум каснији од датума рјешења о покретању истраге, које је донијето двадесетак дана након његовог хапшења - навео је Линта.

Према његовим ријечима, и тај случај показује да хрватско правосудје нема никакве доказе против генерала Ђукића, већ да „просто настоји да осуди часног српског официра“.

- Што се тиче односа особља у сплитском затвору, веома је професионалан, коректан, а третман добар и генерал Ђукић у капетан Драган немају никаквих озбиљних примједби - рекао је Линта. Обојица се налазе у истој ћелији.

Линта је генералу Ђукићу и капетану Драгану пренио поздраве њихових сабораца и многих других Крајишника и пријатеља.

Линта је истакао да и генерал Ђукић и капетан Драган траже и очекују да држава Србија буде на активан начин укључена и њихову одбрану и да им политички, логистички и материјално помогне да докажу своју невиност.

- Лично ћу да урадим све што је у мојој моћи да помогнем одбрану генерала Ђукића и капетана Драгана пред етнички мотивисаним хрватским правосудјем - поручио је Линта.

ПОЗИВ ПРЕДСЈЕДНИКА САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА МИОДРАГА ЛИНТЕ ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ИМОВИНЕ ИЗБЈЕГЛИХ И ПРОГНАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИХ ОШТЕЋЕНИХ ГРАЂАНА КОЈА СЕ НАЛАЗИ У ХРВАТСКОЈ, БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ И СЛОВЕНИЈИ

Поштовани земљаци, даме и господо,

Савез Срба из региона креће 15. децембра 2015. године у евидентирање оштећене, уништене, оштећене, неадекватно обновљене, неадекватно размјењене и неадекватно продате имовине избјеглих и прогнаних лица из Хрватске, Босне и Херцеговине (Федерација БиХ) и Словеније који живе расијани широм свијета и имовине осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, Босни и Херцеговини и Словенији. Евиденција имовине ће трајати до 30. јуна 2016. године.

Први циљ акције Савеза Срба из региона јесте да се изврши, у што већој мјери, евиденција оштећене, уништене, оштећене, неадекватно обновљене, неадекватно размјењене и неадекватно продате имовине путем попуњавања обрасца. Образац за евидентирање имовине налази се на сајту нашег Савеза Срба из региона (www.ssr.org.rs). Образац је могуће попунити само на сајту наше организације електронским путем тј. није га могуће штампати и ручно попуњавати. Након што лице попуни образац потребно је на крају обрасца само да кликне на ријеч „Пошаљи“ и образац ће бити послан у нашу базу.

Један образац односи се на домаћинство које је постојало прије ратних сукоба и може га попунити носилац или било ко од чланова тадашњег домаћинства (отац, мајка, син, кћерка, унук, унука, блиски рођак и др.)

Други циљ акције Савеза Срба из региона јесте да, након завршетка евиденције имовине, ангажује угледне стручњаке који ће извршити анализу прикупљеног материјала и урадити свеобухватан извјештај са прецизним подацима о систематском кршењу људских права избјеглих и прогнаних лица и других оштећених грађана. *Извјештај* ће бити преведен на енглески језик а затим послат на адресе свих значајних међународних организација, као што су Уједињене нације, Европска унија, ОСЦЕ, Савјет Европе и друге. Извјештај ће бити доступан и на нашем сајту.

Савез Срба из региона ће тражити, прије свега од Европске уније тј. од њених институција: Европског парламента, Европског савјета, Савјета министара и Европске комисије да изврши притисак на Хрватску, Босну и Херцеговину и Словенију да поштују Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода; да Хрватска испуни преузете обавезе потписивањем Уговора о приступању Европској унији крајем 2011. године и да Босна и Херцеговина испуни Анекс 7 Дејтонског мировног споразума који се односи на повратак имовине избјеглих и расељених лица.

Једини попис имовине избјеглих и прогнаних лица урађен је још 1996. године а *Извјештај* тек 2001. године. Нажалост, у претходне двије деценије нису предузете никакве мјере и активности да се међународне организације и међународна јавност упозна са подацима о систематском кршењу људских права избјеглих и прогнаних лица који су наведени у Извјештају из 2001. године. Наш је став да није могуће успоставити односе међусобног поштовања и повјерења међу државама насталим на простору бивше Југославије без проналажења правичног и трајног рјешења овог питања.

Главни разлог због чега Савез Срба из региона креће у евиденцију оштећене, уништене, оштећене, неадекватно обновљене, неадекватно размјењене и неадекватно продате имовине избјеглих и прогнаних лица и осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, Босни и Херцеговини и Словенији јесте јер су подаци из пописа имовине из 1996. године застарјели и у једном дијелу промјењени. Наиме, један мањи дио наших земљака и оштећених грађана је повратио, продао или размјенио имовину, другом дијелу су обновљене куће и др. Дакле, подаци из пописа имовине из 1996. године не могу да се шаљу међународним организацијама и међународној јавности јер нису тачни и поуздани.

За више информација о нашој акцији и начину попуњавања обрасца можете се обратити путем емаила info@ssr.org.rs или назвати на слиједеће телефоне: 011 3820 250 (канцеларија у Београду), 021 6613 600 (канцеларија у Новом Саду) и на број мобилног телефона 064 1162 109. Такође, у случају да су потребна додатна појашњења можете и мене позвати на мој број мобилног телефона 063 76 86 837.

Радно вријеме канцеларије у Београду (ул. Краљице Марије 47, код Вуковог споменика) је уторком и четвртком од 9 до 15 часова а понедељком, сриједом и петком од 14 до 20 часова. Радно вријеме канцеларије у Новом Саду (ул. Булевар ослобођења 26) је понедељком, сриједом и петком од 9 до 15 часова а уторком и четвртком од 13 до 19 часова.

С поштовањем,

*Предсједник Савеза Срба из региона
Миодраг Линта*

Наведени позив и образац за евидентирање налази се на нашем сајту www.ssr.org.rs

САВЕЗ СРБА ССР ИЗ РЕГИОНА

Почетна О нама Актуелно Организација Документа Видео Фотографије Учлани се Контакт

Позив председника Савеза Срба из региона Миодрага Линте за евидентирање имовине избјеглих и прогнаних лица и осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, БиХ и Словенији

уторак, 15. децембар 2015. Edit

Поштовани земљаци, даме и господо,

Савез Срба из региона креће 15. децембра 2015. у евидентирање имовине избјеглих и прогнаних лица из Хрватске, Босне и Херцеговине (Федерација БиХ) и Словеније који живе расејани широм свијета и имовине осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, БиХ и Словенији. Евиденција имовине ће трајати три мјесеца тј. до 15. марта 2016. [Детаљније...](#)

Образац за евидентирање отете, уништене, оштећене, неадекватно обновљене, неадекватно размјењене и неадекватно продате имовине избјеглих и прогнаних лица и осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, БиХ и Словенији

уторак, 15. децембар 2015. Edit

Молимо Вас да сваку ријеч у образцу пишете великим почетним словом. Пожељно је да се подаци у образцу уписују ћирилицом а ако се попуњава латиницом потребно је користити слова Ć, Ć, Đ, Š, Ž, Dž а не C, Dj, S, Z, Dz.

Да бисте отворили образац кликните [ОВДЕ](#)

ССР на фејсбуку

Савез Срба из региона
437 свиђања

Свиђа ми се страница

Подели

Будите први међу својим пријатељима коме се ово свиђа

Линта на фејсбуку

Миодраг Линта
313 свиђања

Свиђа ми се страница

Подели

САВЕЗ СРБА ССР ИЗ РЕГИОНА

Почетна О нама Актуелно Организација Документа Видео Фотографије Учлани се Контакт

Образац за евидентирање отете, уништене, оштећене, неадекватно обновљене, неадекватно размјењене и неадекватно продате имовине избјеглих и прогнаних лица и осталих оштећених грађана која се налази у Хрватској, БиХ и Словенији

Молимо Вас да сваку ријеч у образцу пишете великим почетним словом. Пожељно је да се подаци у образцу уписују ћирилицом а ако се попуњава латиницом потребно је користити слова Ć, Ć, Đ, Š, Ž, Dž а не C, Dj, S, Z, Dz.

1. ПРЕЗИМЕ (ИМЕ ОЦА) И ИМЕ НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

У случају да је носиоца домаћинства погинуо у рату или преминуо, податке у наредне рубрике уписује један од преосталих чланова домаћинства. У случају да је у питању самачко домаћинство овај образац попуњава самац.

Презиме	Име оца	Име
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2. ПОЛ НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

– Изаберите пол –

3. ДАТУМ РОЂЕЊА НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

– Изаберите дан – – Изаберите месец – – Изаберите годину –

4. ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА – ЈМБГ НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

5. КОНТАКТ ПОДАЦИ НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

Молимо Вас да бројеве фиксног и мобилног телефона уписујете на начин тако да прво иде знак плус (+) затим позивни број за државу и град у коме живите и онда Ваш лични број телефона. (нпр. за Хрватску 385, за Загреб 1, ви уписујете +3851 и ваш лични број; нпр. за Србију 381, 63 или 64 и др. за мрежу, ви уписујете +38163 и ваш лични број)

Мобилни телефон:	Фиксни телефон:	Мејл (eMail) адреса:
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6. САДАШЊЕ ПРЕБИВАЛИШТЕ НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА

Чланови домаћинства који станују на територији великих градова (нпр. Београд, Нови Сад, Крагујевац, Ниш и др.) у Републици Србији у рубрику Град или општина уписују име тога града.
Чланови домаћинства који станују на територији мањих градова или општина (нпр. Суботица, Зрењанин, Краљево, Рума и др.) у Републици Србији у рубрику Град или општина уписују име тога града или општине.

Држава	Град или општина	Мјесто или насеље или село	Адреса
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

7. КАТЕГОРИЈА НОСИОЦА ДОМАЊИНСТВА ИЛИ ЛИЦА ЧИЈЕ ЈЕ ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАВЕДЕНО У ПИТАЊУ 1.

– Изаберите категорију –

На питања 8, 9 и 10 одговарају само избјегла и прогнана лица

8. ГОДИНА ПРОТЈЕРИВАЊА ЧЛАНОВА ДОМАЊИНСТВА ИЗ КУЋЕ ИЛИ СТАНА

Чланови домаћинства који су једном протјерани уписују годину протјеривања из своје куће или стана у рубрику а) (нпр. из Загреба у Грачац 1991.)
Чланови домаћинства који су два пута протјерани уписују те године у рубрике а) и б) (нпр. из Грачаца у Приштину 1995.)
Чланови домаћинства који су три пута протјерани уписују те године у рубрике а), б) и в) (нпр. из Приштине у Руму 1999.)

а) – Изаберите годину – б) – Изаберите годину – в) – Изаберите годину –

9. ОДАКЛЕ СУ ПРОТЈЕРАНИ ЧЛАНОВИ ДОМАЊИНСТВА

Чланови домаћинства који су протјерани из великих градова (нпр. Загреб, Љубљана, Сарајево и др.) у рубрику Град или општина уписују име тога града.

Чланови домаћинства који су протјерани из мањих градова или општина (нпр. Карловац, Зеница, Марибор и др.) у рубрику Град или општина уписују име тога града или општине.

У рубрици мјесто или насеље уписује се назив насеља или села у том граду или општини.

Чланови домаћинства који су једном протјерани уписују податке у рубрике под а)

Чланови домаћинства који су два пута протјерани уписују податке у рубрике под а) и б)

Чланови домаћинства који су три пута протјерани уписују податке у рубрике под а), б) и в)

а)

Држава	Град или општина	Мјесто или насеље или село
– Изаберите –	<input type="text"/>	<input type="text"/>

б)

Држава или покрајина	Град или општина	Мјесто или насеље или село
– Изаберите –	<input type="text"/>	<input type="text"/>

в)

Држава или покрајина	Град или општина	Мјесто или насеље или село
– Изаберите –	<input type="text"/>	<input type="text"/>

10. ДА ЛИ НОСИЛАЦ ДОМАЊИНСТВА ИЛИ ЛИЦЕ ЧИЈЕ ЈЕ ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАВЕДЕНО У ПИТАЊУ 1. ЈОШ УВИЈЕК ИМА СТАТУС ИЗБЈЕГЛОГ ИЛИ ПРОГНАНОГ ЛИЦА

– Изаберите одговор –

11. СПИСАК ЛИЦА – ОСТАЛИХ ЧЛАНОВА ДОМАЊИНСТВА

Р. Бр.	Презиме	Име	Име оца	Сродство према лицу чије је име наведено у питању 1.
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Овдје можете видјети почетни дио обрасца у коме су наведена општа питања од 1 до 11. Преостала питања (од 12 на даље) тичу се конкретне евиденције отете, уништене и друге имовине

ЈОШ ЈЕДНА СТРАШНА НЕПРАВДА НА 17-ГОДИШЊИЦУ ЗЛОЧИНАЧКЕ НАТО АГРЕСИЈЕ

Радовану Караџићу 40 година!

Хашки трибунал осудио је Радована Караџића (70), бившег председника Републике Српске, на 40 година затвора због ратних злочина почињених у Босни и Херцеговини од 1992. до 1995. године. Караџићу је ова практично доживотна робија досуђена без иједног конкретног доказа његове личне кривице, а на основу наводне „командне одговорности“!

Хашке судије Караџића су ослободиле само једне тачке оптужнице – геноцид у седам општина БиХ – док су га кривим прогласили по свих претосталих десет тачака, укључујући геноцид у Сребреници и опсаду Сарајева! Срамну пресуду донио је исти суд који је претходно ослободио

и пустио на слободу крвнике Насера Орића, Анту Готовину, Рамуша Харадинаја.

КАРАѢИЋ БЕЗ ЕМОЦИЈЕ

Према пресуди коју је читао судија О Гон Квон из Јужне Кореје, Караџић је крив за геноцид у Сребреници, прогон муслимана и Хрвата, терорисање становништва Сарајева и узимање припадника Унпрофора за таоце. Он је означен и као кључни учесник у заједничком злочинском подухвату са Ратком Младићем, Момчилом Крајишником, Биљаном Плавшићем, Николом Кољевићем, Момчилом Мандићем, Жељком Ражнатовићем Арканом и Војиславом Шешељем.

Караџић током готово двосатног читања пресуде

Срамну пресуду донео је исти суд који је претходно ослободио и пустио на слободу крвнике Насера Орића, Анту Готовину, Рамуша Харадинаја

није показао ниједну реакцију у судници, нити је показао било какву емоцију. Само је неколико пута одмахнуо главом у невјерици. Његов адвокат Патрик Робинсон најавио је жалбу.

– Караџић је запрепашћен што је проглашен кривим... – изјавио је Робинсон.

Радованова кћерка, Соња Караџић Јовићевић каже да неће коментарисати „политичко образложење пресуде“.

– Тамо је надробљено све и свашта, што је срамота за Судско вијеће! Јасно је да богињи правде још није дозвољено да у Хагу врати повез на очи и правично суди, па

чак ни послје двије године силовања правде у поступку против мог оца – изјавила је Караџићева ћерка. Она наглашава да је јако важно то што пресудом њеном оцу Република Српска није проглашена геноцидном творевином:

– Република Српска дефинитивно није геноцидна творевина и то је највеће достигнуће одбране мог оца у овој фази. Управо зато Српска би требало активно да учествује у жалбеном поступку.

ДОДИК: НЕПРАВДА БОЛИ

Председник РС Милорад Додик упозорава да су многи пресуду у Хагу ишчекивали само да би напали Српску:

– Република Српска никад није била свјеснија себе и одлучнија да брани стечена права. Ничије пресуде, па ни Караџићу, неће моћи да умање нашу снагу. Посебно боли то што је неко одлучио да пресуду Караџићу прочита баш у дану кад се обиљежава седамнаестогодишњица почетка злочиначке НАТО агресије – закључује Додик.

НИКОЛИЋ: ПРЕСУДА НЕ СМИЈЕ ДА УТИЧЕ НА РС

Председник Томислав Николић изјавио је да ће Србија наставити да подржава Републику Српску:

– Пресуда Караџићу не смије утицати на судбину Републике Српске и зато позивам све политичке представнике српског народа у БиХ да се заједнички боре за свој народ чија судбина овом пресудом може бити доведена у питање.

АКАДЕМИЈОМ У БИЈЕЉИНСКОМ ЦЕНТРУ ЗА КУЛТУРУ ОБИЉЕЖЕНО 20 ГОДИНА ОД ЕГЗОДУСА СРБА ИЗ САРАЈЕВА

Све се мијења, само Срба у Сарајеву и даље нема

Обиљежавање 20 година од егзодуса Срба с подручја Сарајева обиљежено је академијом која је одржана у бијељинском Центру за културу, а под покровитељством председника Милорада Додика.

Председник Српске рекао је да је одлука о одласку Срба из Сарајева након Дејтонског споразума одраз вјере у Републику Српску, у борбу која се водила и однос према онима који су страдали за њено стварање и за српски народ у цјелини. – Зато је било и логично отићи из завичаја и доћи у нови, што је важна породична и животна одлука, али и политичка манифестација – бити уз свој народ и са својим народом – рекао је Додик.

– Данас видимо да је скоро минимизирана политичка улога Срба у федералном Сарајеву, данас их тамо готово нема и Срби веома тешко живе у Федерацији БиХ, што свједочи да је одука била исправна – рекао је Додик.

Он је рекао да се трагедија сарајевских Срба у егзодусу не може посматрати одвојено од цјелокупних догађаја

у Одбрамбено-отаџбинском рату, а страдање сарајевских Срба назвао је једним од највећих страдања током ратова у бившој Југославији.

– Срби у Сарајеву били су највећа концентрација интелектуалних и стручних потенцијала српског народа у БиХ, ту се водила најјача политичка битка за права народа и управо представници сарајевских Срба имали су највише функције и водили су народ, јер су знали у епицентру политичког сукоба након распада бивше Југославије да концентришу и артикулишу

праве циљеве за српски народ, а то је стварање Републике Српске – закључио је председник РС.

И ово обиљежавање 20 година од егзодуса сарајевских Срба треба да буде путоказ колико нам значи РС, јер смо оставили сва материјална добра како би живјели са својим народом, нагласио је председник Борачке организације Републике Српске Миломир Савчић.

О егзодусу који су проживјели свједочили су српски књижевник Рајко Петров Ного и Ненад Јанковић, познатији

ПУТ ДО СЛОБОДЕ ВОДИО ЈЕ У РС

Министар индустрије, енергетике и рударства Петар Ђокић у вријеме егзодуса сарајевских Срба радио је у Комесаријату за избјеглице РС и био свједок догађаја.

– Исход рата је био такав да су људи са подручја Сарајева одлучили и дошли на подручје Српске гдје је за њих била слобода, а тадашње власти Сарајева нису учиниле ништа озбиљно да Србима пошаљу јасну поруку да желе да остану – подсетио је Ђокић, додајући да је, напротив, било је ружних порука.

СЕМБЕРИЈА ДОБИЛА ВРИЈЕДНЕ СУГРАЂАНЕ

Градначелник Бијељине Мићо Мићић позвао је сарајевске Србе који су након егзодуса 1996. доселили у Бијељину да не забораве свој завичај, али да једнако воле и просторе на које су дошли након Дејтона.

– Семберија је нови завичај за хиљаде становника који су преживјели расељавање епохалних размјера и у тој несрећи Бијељина је имала срећу да се становништво увећа и да добије добре, честите и вриједне нове суграђане – истакао је Мићић.

ВУЧИЋ: НЕЋЕМО ДОЗВОЛИТИ ДА ПРЕСУДА РАДОВАНУ БУДЕ НОВИ НАПАД НА СРПСКУ

Премијер Србије Александар Вучић поручио је данас онима који пресуду Радовану Караџићу мисле да искористе за политичке или било које нападе на Републику Српску да Србија то не смије, не може и неће да дозволи.

– Србија има обавезу да води рачуна и о свом народу изван граница Србије. Узопоравам оне који мисле да данашњу пресуду против некадашњег председника Републике Српске искористе за политички или било који напад на Републику Српску, да Србија у складу са Дејтонским споразумом то не смије, не може и неће да дозволи – истакао је Вучић на централној државној церемонији обиљежавања Дана сјећања у Варварину. Вучић је напоменуо и да ће Србија упркос ономе што се десило у прошлости дати све од себе за помирење и сарадњу са комшијама у региону.

ИВАНИЋ: И ЕУ СВЈЕСНА ДА ЈЕ РС РЕАЛНОСТ!

Члан Председништва БиХ из Републике Српске Младен Иванић у Бањалуци одржао је конференцију за новинаре поводом пресуде Радовану Караџићу.

– Одлуке Хашког трибунала не доприносе смиривању прилика у БиХ него радикализацији. Умјесто да дође до релаксације политичких прилика, долази се до тензија и већих подјела унутар БиХ. Остаје велико питање на које Хашки суд није дао одговор и неће дати јер се гаси. То питање гласи зашто нико озбиљно није осуђен за злочине над Србима. То ће произвести дубоко незадовољство у српском народу и бити кориштено, посебно код радикалних бошњачких странака. Тиме се оцјена ратних злочина у БиХ никада неће завршити. РС је потпуно стабилна и сигурна. Многи би прижељкивали да није тако. Ову пресуду нико не може користити за то да јача своју позицију. РС је реалност и више се неће мијењати. Тога је свјесна ЕУ а и Међународна заједница и зато нико није тражио промјене устава и отворен нам је пут према ЕУ. Не постоје ни политичке снаге у ФБиХ које би смјеле поставити питање опстанка РС“, казао је Иванић и додао да није било еуфорије каква се очекивала међу битним политичким факторима у ФБиХ.

ДОДИК: ПРЕСУДА ОСВЕТА, А НЕ ПРАВДА

Председник Републике Српске Милорад Додик је у изјави објављеној у дневнику Телевизије РС (РТРС) оцјенио како је суђење Караџићу заправо „освета, а не правда“ уз констатацију како су „уколико постоји нека кривица“ за све што се збивало у БиХ морали да буду оптужени и први хрватски председник Фрањо Туђман и покојни председавајући Председништва БиХ Алија Изетбеговић, преноси Хина.

– Неко је закључио да су Срби ти који треба да одговарају за све што се збивало. Није било одговорности других, ни Фрање Туђмана ни Алије Изетбеговића ни представника политичке елите Хрвата у БиХ попут Стјепана Кљујића и осталих. И зато то нема елемент правде него освете – рекао је Додик и додао:

– Караџић се у томе нашао само зато што је био председник. Немогуће је доказати конкретну кривицу човеку који политички представља један народ. Они су нашили ту причу о колективној одговорности коју приписују многим Србима и тај концепт се одржава.

КРАЈИШНИК: ВЕЛИКА НЕПРАВДА

Бивши председник Народне скупштине Републике Српске Момчило Крајишник изјавио је да је пресуда првом председнику Републике Српске Радовану Караџићу пред Хашким трибуналом велико изненађење и неправда, те се нада да ће га у жалбеном поступку подржати институције Српске.

– Неправедна је због тога што ја знам да Караџић није крив и цијела његова оптужница осим, дијела који се односи на Сребреницу, била је код мене. Многи су видјели да има много неаргументованих образложења за одређене ствари – рекао је Крајишник новинарима.

ЛИНТА: ТРИБУНАЛ КАО АНТИСРПСКИ СУД

Председник Савеза Срба из региона Миодраг Линта сматра да је Хашки трибунал продужена рука дијела међународне заједнице који треба судским пресудама да потврди лажну и бесмислену тезу да су Срби главни кривци за ратне сукобе на простору бивше Југославије а Хрвати, Бошњаци у Албанци тобоже жртве. Из наведеног разлога јасно је као дан да Хашки трибунал није допринио успостави трајног мира и помирењу на овим просторима већ напротив даљем продубљавању подјела и неповјерења између Срба и Бошњака. Радован Караџић је стао на чело српског народа у тешком тренутку када је Алија Изетбеговић кренуо за реализацијом стварања независне Босне и Херцеговине у којој би Срби доживјели мајоризацију, прогон и страдања. Да је то тачно најбоље показује чињеница да је са простора данашње Федерације БиХ протјерано преко 500.000 Срба а велики број српских цивила и заробљеника је убијен или мучен од припадника тзв. Армије БиХ и разних бошњачких паравојних формација. Нажалост, Хашки трибунал то не уважава а за овај суд српске жртве не постоје.

РИЈЕКА

Према првим резултатима пописа из 2011. у граду је живело 280.000 становника, а у самом насељу је живело 128.735 становника. Са околином која обухвата простор бивше општине Ријека са општинама Вишковице, Чавле, Клана, Јелење и Кострена, и градовима Кастав, Краљевица и Бакар,

ГОСПИЋ

Госпић има 50 насеља: Алексиница, Барлете, Билај, Брезик, Брушане, Будак, Бужим, Ваганац, Велика Плана, Велики Житник, Врановине, Вребац, Госпић, Дебело Брдо I, Дебело Брдо II, Дивосело, Доње Пазариште, Дреновац Радучки, Жабица, Завође, Калиновача, Канижа, Госпићка, Кланац, Крушчица, Крушковац, Кукљић, Лички Читлук, Лички Рибник, Лички Осик, Лички Нови, Мала Плана, Медак, Могорић, Мушалук, Новосело Билајско, Новосело Трновачко, Орнице, Острвица, Отеш, Павловац Вребачки, Почитељ, Подастрани, Подоштра, Поповача, Пазаришка, Растока, Ризвануша, Смиљан, Смиљанско Поље, Трновац, Широка Кула.

ОГУЛИН

Огулин се састоји од 24 насеља: Десмерице, Доње Дубраве, Доње Загорје, Дрежница, Дујмић Село, Горње Дубраве, Горње Загорје, Хрељин Огулински, Јасенац, Марковић Село, Оток Оштарјски, Поникве, Попово Село, Поток Мусулински, Пушкарићи, Рибарићи, Сабљак Село, Салопек Село, Свети Петар, Трошмарија, Турковић Огулински, Витун, Загорје и град Огулин

Политичке подјеле угрозиле идентитет

Контактирајући српске представнике у Лици и Горском Котару стиче се утисак да би положај Срба у том дијелу Хрватске могао бити бољи. Наиме, поред лоше економске ситуације, која је присутна свуда, по ријечима наших саговорника, примјетно је код наших људи још увијек постоји страх и nelaгода од експонирања у културном и политичком животу Срба у Хрватској.

Тежак економски положај наше људе усмјерава на борбу за лични интерес, па је евидентна политичка подијеленост, која доноси велики број расутих гласова на потпуно различите политичке опције. Српске институције и удружења, нажалост, нису довољно снажни да сачувају Србе од процеса асимилације, што је у већим и урбанијим срединама веома изражено.

Наши саговорници слажу се са оцјеном да су данас и Хрвати и Срби услед борбе за егзистенцију мање оптерећени питањем ћирилице. Међутим, ако је то питање банално нејасно је зашто је поштовање Уставне одреде о двојезичности тешко спроводиво.

Чак и тамо гдје постоје апсолутно сви законски предуслови барем за поштовање двојезичности, смишљени су невидљиви системи опструкције. Тако нпр. у Врбовском, иако је у статуту града складу

ГОМИРЈЕ - НАЈЗАПАДНИЈИ МАНАСТИР СПЦ

Један од најзначајнијих сакралних објеката наше цркве на овом подручју је манастир Гомирје, који датира с краја 16. вијека. Његова обнова траје већ дуги низ година, што средствима Министарства културе Републике Хрватске, што средствима Приморско-горанске жупаније. Оно што је битно нагласити је чињеница да су сви поменути донатори препознали манастир, који је иначе најзападнији манастир СПЦ у Европи, као културно-историјски споменик на којем треба градити туристички и привредни развој мјеста и околине.

са уставним законом, локална самоуправа тврди да нема средстава да финансира постављање двојезичних табли. У вријеме писања овог текста одржана је сједница Општинског вијећа у Плашком на којој је требало да се усклади Статут и на тај начин омогући да ова општина, која је између осталог позната и као мјесто школовања Милутина Тесле, добије двојезичне табле. Међутим, расправа је одложена за

наредни мјесец под изговором „преопширних измјена статута“.

Док слушамо све могуће и немогуће изговоре да се избјегне постављање табле на ћириличном писму, податак да је на територији општине Доњи Лапац, на магистралном путу Бихаћ-Книн, јавно предузеће *Хрватске цесте* окачило двојезичне табле звучи као читање рубрике „вјеровали или не“.

Административне подјеле у Хрватској су Лику и Горски Котар раздвојиле у три жупаније. Да би читаоцима предочили што реалније стање за *Српско коло* пишу српски представници са тог подручја не заобилазећи најосјетљивије теме као што су: образовање српске дјеце, живот српских повратника, инфраструктурни проблеми, безбједност, заштита имовине, и изгледа неизбјежно српско (не) јединство. **Т. ЂОРОВИЋ**

УСТАВНА ОДРЕДБА О ЋИРИЛИЦИ

Члан 12. Уставног закона о правима националних мањина каже да се равноправна употреба језика и писма припадника националне мањине остварује када припадници мањине чине најмање трећину становника општине или града, или када је то предвиђено међународним уговором. Према Закону од одгоју и образовању на језику и писму националне мањине из 2000. године (члан 9.), учење језика и писма националне мањине може бити омогућено, ако је по статуту општине или града предвиђена равноправна употреба језика и писма. Уношење такве одреде у статут није обавезно, ако је учешће националне мањине у укупном броју становништва мање од једне трећине.

МИЛАН УЗЕЛАЦ, ЗАМЈЕНИК НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ УДБИНА

Овдје има посла за све који хоће да раде

По попису из 2011. године на подручју Општине Удбина живе 1.874 становника, од тога броја је пописано 958 Срба или 51,12 %.

У основној школи организована је допунска настава српског језика по Моделу Ц, коју похађају сви ученици српске националности. Православну вјеронауку предаје свештеник Никола Малобабић из Коренице, а на вјеронауку иде 90 % наше дјеце.

Двојезичне табле на зграду општине и културног центра постављене су августу 2013. године, али су након пар мјесеци разбијене. Наручене су

нове табле које ће ускоро опет бити постављене. Ознаке назива мјеста и улица су на латиници.

Сви радно способни Срби су запослени, што је специфичност нашег мјеста. Отворено је више производних погона и свако ко жели радити добио је посао. Плате су за овдашње услове просјечне. Ипак, у последњих 5 година отишло нам је пар десетина младих људи у земље Западне Европе, веће градове у Хрватској или у Србију.

Немамо проблема око имовине, ако изузмемо селу Крбава (Пишаћ), гдје насељени Роми

понекад опљачкају неко имање. СПЦ је на нашем подручју повратила дио имовине одузете за вријеме комунизма.

Код нас Срби живе углавном у малим и разбацаним селима. ПUTEВИ су солидни, струју имају сви (само три куће немају струју, али ће и они ускоро добити), воду имају села: Бунућ, Дебело Брдо, Шаламунић, Пећани, дио Грабушића, Фркашић и мјесто Удбина, контејнери за смеће су постављени у већини села, сеоска расвјета постављена је у више села гдје год су то дозвољавали технички услови, снијег се зими редовно чисти...

ПЕТАР МАМУЛА (РИЈЕКА), ЗАМЈЕНИК ЖУПАНА ПРИМОРСКО-ГОРАНСКЕ ЖУПАНИЈЕ

Ћирилица је оруђе у рукама примитиваца

Приморско-горанска жупанија по последњем попису становништва има 296.195 становника, од чега око 15.000 грађана српске националне мањине. Поред српске националне мањине која је најбројнија, на подручју жупаније су заступљене и све друге мањине које живе на подручју РХ. Просјечна старост становништва је 43 године.

Срби, као и све остале националне мањине, имају могућност образовања на свом језику и писму. Конкретно, то се право може остварити путем три модела наставе: А, Б и Ц моделу. То је могућност коју наши сународници користе у срединама гдје за то постоји интерес, а у Приморско-горанској жупанији таква настава одвија се на подручју Града Врбовског, у Гомирју и Моравицама.

Процес повратка је завршен. Без обзира колико би желели да то није тако, треба бити искрен. Људи ће увијек ићи за послом и бољим животом. Можда се понека млада породица одлучи на повратак, али нисам оптимистичан с об-

Обични људи су далеко одмакли у нормализацији односа од држава

зиром да се као држава сувише споро помјерамо на економском плану, који је заправо најбољи мамац за људе који још увијек размишљају о повратку.

Становништво, без обзира на националност, дијели исту судбину руралног краја са специфичним потребама које по правили Загреб не препознаје, а регионална самоуправа не може да испрати

ПОЛИТИКОМ ПОВЈЕРЕЊА ДО ДВОЈЕЗИЧНИХ ТАБЛИ

Наши сународници доста су сталожено и мудро поступили по питању увођења ћириличних табли. Наиме, не жели се брзати са одлукама. Битније од табли је да се очува повјерење и добри односи, све оно што смо успјели сачувати и у ратним временима. Оне табле које су постављене, а ради се о ознакама државних институција, прихваћене су без проблема, а очекује се и завршетак посла око постављања табли са називима насеља и улица.

ЈОВИЦА РАДМАНОВИЋ (РИЈЕКА) ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

Враћањем у прошлост рушимо будућност

НЕГАТИВНА СЕЛЕКЦИЈА КАДРОВА ПОДОБНИХ ЗАГРЕБУ

Протекли парламентарни избори показали су да је СДСС, досада највећа политичка странка Срба, доживјела стагнацију и да је дио људи који мисли другачије одлучио да се самостално покуша изборити за напредак Срба. Забрињава ме негативна селекција људи који су се бирали и наметали искључиво по подобности, те који константно имају безусловну подршку надређених из Загреба. У Ријеци тако имамо примјер гдје се СКД *Просвјета Ријека* неколико година држало под милости и немилости централе у Загребу, те је зависно од политичке моћи неког појединца културно насљеђе српске заједнице у граду Ријеци било у блокади због неких уских интереса.

ва, дио повратника поново одлази у крајеве у које су избјегли.

Није ни наша регија имуна на инциденте, али скрећуно би пажњу на поједине медије који, можда несмотреношћу, превише простора у свом програму посвећују темама које подстичу нетолеранцију.

Срби који живе у Хрватској највише погађају изборне године у ко-

јима се циљано наглашавају управо та догађања која последично подижу националне тензије. Такво стање Србима никако не одговара, већ их поново доводи до затварања и гетонизације, односно до стања које је подједнако штетно, како за Србе тако и за све остале грађане. Претјераним враћањем у прошлост деградирамо градњу будућности.

Што се тиче Србије имамо одличну сарадњу са Конзулатом Републике Србије у Ријеци; јављамо се на конкурсе који се расписују за дијаспору, и баш би у том дијелу жељели бисмо да се наша сарадња продуби.

» Јовица Радмановић

ВРБОВСКО

Насеља: Блажевци, Буњевци, Царевихи, Дамал, Докмановихи, Доленци, Доњи Вучковићи, Доњи Вукшићи, Драга Луковдолска, Драговићи, Гомирје, Горенци, Горњи Вучковићи, Горњи Вукшићи, Хајдине, Хамбарште, Јаблан, Јакшићи, Каменска, Кланац, Комленићи, Лесци, Липље, Луковдол, Љубошина, Мајер, Мали Јадрч, Матићи, Међеди, Млинари, Мочиле, Моравице, Мусулини, Надвучник, Никшићи, Осојник, Петровићи, Племениташ, Плешивица, Подвучник, Пољана, Пресика, Радигојна, Радочај, Радошевићи, Рим, Ртић, Северин на Купи, Смишљац, Стубица, Стефанци, Тићи, Томићи, Тополовица, Тук, Велики Јадрч, Врбовско, Вучинићи, Вучник, Вујновићи, Вукелићи, Запећ, Заумол, Здихово и Жакуле.

ВРХОВИНЕ

Насеља у саставу општине: Доњи Бабин Поток, Горње Врховине, Горњи Бабин Поток, Рудопоље, Турјански, Врховине, Залужница

ПЛАШКИ

Насеља: Плашки, Јања Гора, Латин, Лапат, Потхум, Плашчански, Међењак, Кунић и Језеро I (дио)

ДОЊИ ЛАПАЦ

Насеља: Бировача, Боричевац, Брезовац Доброселски, Бушевић, Днопоље, Добросело, Дољани, Доњи Лапац, Горњи Лапац, Доњи Штрбци, Горњи Штрбци, Гајине, Кестеновац, Круге, Мелиновац, Мишљеновац, Неблуси, Ораовац

НИКОЛА ЛАЛИЋ (ГОСПИЋ), ЗАМЈЕНИК ЖУПАНА ЛИЧКО-СЕЊСКЕ ЖУПАНИЈЕ

Хрвати цијене Србе који нису безбожници

У Личко-сењској жупанији, по попису из 2011. године, живи 50.927 становника на простору од 5.353 км². Од тога 84,15% чине Хрвати (1991. – 59,7%), а са 13,65% Срби (1991. – 37%). Са 9,5 становника по км² најслабије је насељена жупанија у Хрватској.

Услови општег школског образовања исти су за сву дјечу, без разлике на националност: организација наставе, превоза, уџбеници и сл. Тамо гдје постоје услови, прописани Уставним законом о правима националних мањина, српској дјечи омогућено је да уче ћирилицу, српски језик и историју.

Постоје средине са већинским српским становништвом гдје на згради општине или других институција стоји двојезични натпис. И то ником не смета. Међутим, постоје и оне средине гдје се табле разбијају и демолирају, па се поново морају постављати. Ћириличних табли које на цестама означавају улазу у општинска мјеста са већинским српским становништвом је нешто мање.

Сами просудите, која је имовина прогнаних Срба могла преживјети пљачку у Олуји и постолујним временима. Кад томе додамо зуб времена од двадесет година питање је шта се од свега тога данас уопште може заштитити. Право-

ВРАЋАЈУ СЕ ПОЈЕДИНИ НОСИОЦИ СТАНАРСКОГ ПРАВА

Наши људи се све рјеђе враћају. То је и разумљиво. Од рата је прошло више од двадесет година. Углавном се ради о људима који се до сада нису успјели снаћи ни у основном елементарном смислу у земљама избјеглиштва. Појединачно враћање ван ове категорије, а које још траје, углавном се односи на повратнике, бивше носиоци станарског права, који су чекали додјелу или изградњу стана који им припада од стране државе.

Највећа мука је како обновити баштину која је уништена или значајно девастирана

славна црква нема проблема око заштите и очувања наслеђа. Највећа мука је како обновити баштину која је уништена или значајно девастирана. Одређени помаци се дешавају.

Инфраструктура је у лошем стању, а томе је у доброј мјери кумовала политика која је вођена првих година послеријата и која је била у функцији отежаног повратка Срба у своје домове. У посљедњих десетак година Хрватска издавају све мање новца за инфраструктуру. Тешко се одржава и оно што је направљено а о новим улагањима нема ни говора.

Срби данас немају никаквих проблема да славе и обиљежавају своје празнике. Утицај је да Хрвати данас више цијене Србе које прослављају православне светковине од оних који су „безбожници“. Као и свуда, тамо гдје се окупљају млади људи дође и до варница. Ако су припадници исте националности, то је само експрес, а ако су различитих то је сукоб на националној основи.

У Хрватској ни Хрвати нису јединствени у политичком смислу. Већина Срба окупља се око СДСС. Ова странка артикулише интерес Срба у цијелој Хрватској. То показују изборни резултати свих досадашњих избора. Најјачи конкурент овој странци је СДП. Срби никако да се отарасе наслеђа из прошлости, па тако ова странка добије значајан број српских гласова, а заузврат баш ништа не чини за српску заједницу.

Од великог значаја била би помоћ Србије као партнера, а не као донатора. Међутим, то углавном зависи од глобалних односа Хрватске и Србије. Док се односи Загреба и Београда не побољшају, бојим се да од тога неће бити ништа.

И ЈЕДНИ И ДРУГИ ЈУРИШАЈУ НА РАДНА МЈЕСТА

Шансе за запослење у државним фирмама или локалној и државној управи су мале. Један од разлога је интенција или боље речено ултиматум ЕУ да се локална и државна администрација смањује. С друге стране, када су се радна мјеста постојеће администрације, послеријата, попуњавала, овдје није било Срба, па су се на та радна мјеста запослили у то вријеме млади Хрвати којима и сада до пензије треба бар десетак година. Тек онда се отвара некаква могућност запошљавања Срба. У ситуацији опште незапослености, која је данас у Хрватској присутна, гдје се на једно упражњено мјесто јави тридесет и више кандидата, тешко је доказати да се ради о националној дискриминацији. У општем јуришу на радно мјесто и многи се Хрвати међусобно надмећу. Највећи број запослених Срба ради у приватном сектору и то углавном у туризму и угоститељству. Није ми познат случај да се неки од повратника због тога вратио у земље избјеглиштва. Они који су одлазили овога пута су отишли према западним земљама.

СЛОБОДАН ДРАЖИЋ, ЗАМЈЕНИК НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ ПЛИТВИЧКА ЈЕЗЕРА

Физикалисање најчешће једини избор

На територији општине Плитвичка Језера живи 4.363 становника од тога је 1.178 становника српске заједнице (27%), па зато нема законских услова за образовање на српском језику и писму. Из истих разлога не постоје ни табле са ћириличним натписима.

Велики је број незапослених (око 400 ван туристичке сезоне).

Наши млади повратници углавном се запошљавају на тежим физичким и услужним пословима, док за канцеларијске послове у Националном парку Плитвичка језера једноставно смо „зака-

снили“. Свако слободно радно мјесто дуго се чека и опседа са великим бројем припадника већинског хрватског становништва, тако да се Срби ријетко изборе и за просту заступљеност.

У новије вријеме наши млади људи одлазе на физичке и занатске послове у Немачку и друге земље Европске Уније.

Имовина прогнаних Срба углавном је заштићена тако што је већи број кућа одмах након рата продат, а оне које нису враћене су власницима након десетак година. СПЦ нема већих проблема са очувањем вјерске и културне

баштине. Међутим, ограничавајући фактор су новчана средства потребна за обнављање запуштених вјерских објеката.

Изграђеност комуналне инфраструктуре је задовољавајућа, у односу на снабдевеност становништва струјом и водом.

Са локалним путевима приоритет је усмјерен на већа и туристичка насеља уз магистралну цесту, гдје је, иначе, претежно већинско хрватско становништво.

Ипак, и у мањинским српским насељима примјетно је веће улагање у комуналну инфраструктуру.

НАЈВЕЋИ СРПСКИ ГЕНИЈЕ РОЂЕН ЈЕ У ЛИЦИ: Родна кућа и споменик Николе Тесле у Смиљану

ИЛИЈА ОБРАДОВИЋ, НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ ДОЊИ ЛАПАЦ

Богати смо шумом, а немамо пилану

У општини Доњи Лапац по попису из 2011 живи 2113 становника, од тога је 1.704 Срба. У школи имамо око 90 ученика и наша дјеца уче по моделу Ц.

Српски повратници су се у већем броју вратили у Доњи Лапац до 2005. године, али како је дошло до глобалне кризе од 2009. године дошло је до новог одлива становништва. Млађи људи у задње вријеме одлазе у Норвешку, али и друге земље ЕУ.

Доњи Лапац је још 2009. године ускладио Статут, а од прије двије године постављене су табле са ћириличним натписима. Занимљиво је додати да су Хрватске цесте на магистралном путу Бихаћ-Книн такође поставиле двојезичне табле, што је, колико знам, јединствен

случај у Хрватској. Људима смета што немају посла. У ове руралне крајеве тешко је довести приватне инвестиције, чак и када кренемо у неку реализацију на ићемо на читав низ административних проблема.

Лапац је котлина богата шумом. Из Хрватских шума се извози готово 45.000 кубика дрвета годишње, а да притом у Лапцу не може да функционише ниједна пилана, јер је тешко доћи до високих квоте и сировине. Сваки мањи покушај локалних средина у старту је осуђен на пропаст. Покушавамо да оживимо привреду, радимо на једном послу који би могао да да сонесе другачију слику Лапца.

По питању инфраструктуре дијелимо судбину околних

мјеста. Нека села још немају струју, али је проблем и јако мали број повратника, па се поставља питање економске оправданости. У водоводну мрежу уложено је 20 милиона куна.

Политичке подјеле могу нас коштати изумирања на овим просторима. Повратници су већ изморени тим питањем, док наши људи у урбаним срединама вођени стандардима неких давних времена гласају за СДП и на тај начин се разводњава национални потенцијал.

Мислим да би нам Србија могла помоћи да дипломатским путем постави питање неадекватне одштете, као и квалитетне радног стажа која ја донијела и читав низ додатних неостварених права.

СЛАБАНА БУЊЕВАЦ, ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА ОПШТИНЕ ПЛАШКИ

Родитељи одлучују да ли дјеца уче српски

Према попису становништва из 2011. године у Плашком живи 2.090 становника. Данас је то сигурно и мање јер је од пописа прошло четири године. Од укупног број становника данас у Плашком живи свега 45% Срба, односно њих 760.

Неколико ђака похађа по Моделу Ц, односно допунску наставу на српском језику. Родитељи одлучују и сматрају да њих морамо едуковати да не би дошло до потпуне језичке асимилације.

Недавно смо одржали

НЕКИ НАШИ ПОЛИТИЧАРИ СЛУЖЕ КАО ИКЕБАНА

Међутим, морам нагласити да проблеми Срба у Пули, Карловцу, Вуковару и Загребу нису исти као проблеми Срба с подручја бивше Крајине. Срби у Хрватској до данас нису ријешили ни елементарне проблеме из рата, нпр: обнову кућа, конвалидацију радног стажа, поврат станарских права, заступљеност у државној управи...

Годинама је устаљена политичка гарнитура оних Срба који су као икебана служили свим владама и странкама како би остварили неке ситне личне интересе, док је народ остао запостављен. Сада се јављају Срби, углавном млађе генерације, које желе прекинути такву праксу и бавити се реалним проблемима.

сједницу на којој је требало да се спроведе право на двојезичности у Плашком, а први корак треба да буде усвајање предлога измјене и допуне Статута општине. Одлуком већине, а са образложењем да су измјене преопширне, све је одложено за наредни мјесец.

Повратници су данас изузетно ријетки. Можемо рећи да се максимално двије породице годишње врате. Економска ситуација је лоша, без назнака неког значајнијег напретка у будућности. Радних мјеста је врло мало. Све чешће се догађа да млади повратници поновно одлазе у Србију или у неке развијеније земље „трбухом за крухом“, али слично је и са досељеним Хрватима. Плашки полако губи свој традиционални идентитет што не треба да чуди. Због старосне структуре број Срба је све мањи.

Можемо се похвалити добрим међународним односима. Кад одете до центра нема подјела на „српске“ или „хрватске“ кафиће.

ПЛИТВИЧКА ЈЕЗЕРА

Насеља: Бјелополје, Чанак, Чујића Крчевина, Доњи Ваганац, Дракулић Ријека, Горњи Ваганац, Градина Кореничка, Хомаљца, Јасиковац, Језерце, Калебовац, Капела Кореничка, Компоље Кореничко, Кончарев Крај, Корана, Кореница, Козјан, Крбавица, Личко Петрово Село, Михаљевац, Ново Село Кореничко, Оравац, Плитвица Село, Плитвичка Језера, Плитвички Љесковац, Пољанак, Понор Коренички, Пријебој, Растовача, Решетар, Рудановац, Сертић Пољана, Смољанац, Шегановац, Трнавац, Тук Бјелополски, Врановача, Врело Кореничко, Врпиле, Заклопача, Жељава

УДБИНА

Насеља: Брештане, Бунић, Чојлук, Дебело Брдо, Доњи Мекињар, Фркашић, Грабушић, Јагодње, Јошан, Клашњица, Комић, Крбава, Курјак, Мутилић, Ондић, Пећане, Подлапача, Пољице, Ребић, Средња Гора, Сврачково Село, Шаламунић, Толић, Удбина, Ведашић, Висућ

ЛОВИНАЦ

Насеља: Горња Плоча, Кик, Личко Церје, Ловинац, Радуч, Ричице, Свети Рок, Смокрић, Штикада, Враник

ГРАЧАЦ

Насеља: Беглуци, Бротња, Брувно, Церовац, Дабашница, Дерингај, Доња Суваја, Дреновац, Осредачки, Дубоки Дол, Дугопоље, Глогово, Горња Суваја, Граб, Грачац, Губавчево Поље, Калдрма, Кијани, Ком, Куновац, Купировачким, Купирово, Мазин, Надврело, Нетека, Омсца, Осредци, Отрић, Паланка, Прибудић, Прљево, Растичево, Рудопоље Брувањско, Срб, Тишковац Лички, Томингај, Велика Попина, Вучипоље, Заклопац, Зрмања, Зрмања Врело

МИЛОРАД ДЕЛИЋ, НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ ВРХОВИНЕ

Најусловнија општина за живот

У Општини Врховине према попису становништва из 2011. године живи 1440 грађана, међутим економске миграције чине своје и сталан број грађана који цијеле године на подручју општине је 670.

У основној школи проводи се допунска настава на српском језику и ћирилично писму. Уставне одредбе о двојезичности се поштују, тако да ја на подручју Врховине уз у равноправној употреби је српски језик и ћирилично писмо, те постоје табла са ћиричним натписом на згради Општине Врховине, које никад нису биле оштећене.

Обновљена је производња

у некадашњој дрвној индустрији и сви радно способни грађани нашли су запослење у предметној дрвној индустрији. Плате су од 300 до 600 евра, што је знатно мање него у осталим земљама ЕУ, па млади људи одлазе, најчешће у земље ЕУ.

Комунална инфраструктура на подручју Врховине у изузетно добром стању, изграђен је нови водовод, канализација, цеста уређај за процишћавање. За десет година уложено је 20 милиона евра за инфраструктуру.

Нису у СДСС-у сви "анђели", међутим у осталим политичким партијама Срба у Хрватској налазе се људу ко-

ји су свој политички пут започели у СДСС-у, међутим кад су схватили да своје личне амбиције не могу остварити у СДСС-у они су одлучили кренути другим путем и то је легитимно. Има и дио људи који су се продали, и то смо ми - Срби.

ДУШАН СТИПАНОВИЋ, ЗАМЈЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА ВРБОВСКОГ

Заслужујемо посебну пажњу матице

Врбовско има 5.067 становника од чега 35% чине Срби. Дјеца уче по програму Ц. ускладили смо статут града на начин да се поставе двојезични натписи. Табле су постављене на званичним институцијама, али како је наш буџет мали нисмо имали новца да набављамо двојезичне табле за путоказе који су у надлежности хрватских цеста. Локална управа нема новца, а жупанији се не жури да овај проблем рјешава. Овај простор није био захваћен

ратним дејствима па нисмо имали ни оне проблеме као у другим срединама по питању повратника.

Имамо економске проблеме и ту муку дијелимо

са нашим сусједима. Слична ситуација је и са инфраструктуром. Као рурална средина са малим бројем гласача нисмо много интересантни Загребу. Горски котар као регија нема добар третман, а због тога испашта становништво без обзира које је националности.

Оно што треба да се зна је да су Срби овдје дуже од 400 година, да се у непосредној близини налази најзападнији манастир СПЦ и мислим да због такве историје заслужујемо и посебну пажњу матице.

МИЉО ЗАТЕЗАЛО, ЗАМЈЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА ОГУЛИНА

Бојим се политичког реваншизма ХДЗ-а

На подручју Огулина 2011. године живјело је 13.900 становника, од тога око 2.200 Срба, што у проценту износи 17,7%. Мање од половине Срба живи у Граду, млади након школовања остају у Огулину уколико налажу посао. У супротном одлазе у веће центре или у иностранство. У двије основне школе у Доњем Лапцу омогућено је школовање по моделу Ц. Такву наставу похађа око 70 полазника, који уједно похађају ивјеронауку. Наша национална заједница не задовољава процентом услове за двојезичност, тако да не постоје натписи на ћирици, па се нема што ни разбијати.

Стање се изразито поправило уназад задњих 10-так година, млади одлазе у исте кафиће и не примјећује се нека национална подвојеност. У самом Граду дјелу-

РАДМИЛА КРИЧКОВИЋ НИЈЕ ОДГОВОРИЛА

Да би што боље предочили стање у Лици редакција Српског Колоа је у више наврата покушала да ступи у контакт са Радмилом Кричковић, замјеницом начелника општине Ловинац. Упркос бројним позивима, мејловима и СМС порукама, до закључења броја нисмо добили њен одговор

је пододбор СКД Просвјета и окупља 70-так активних чланова, вјежбају у градској спортској дворани, од града имају на кориштење простор за састанке и различите активности, приређујемо ликовне колоније, књижевне вечери, прошлу годину смо судјеловали на манифестацији Франкопанске љетне вечери као дио културних догађања у Граду, а у октобру је великим концертном у градској спортској дворани обиљежена 10-та годишњица рада.

Највећи проблем је политичка подијеленост Срба. Догађаји око Српског народног вијећа, подјеле у СДСС-у и политички обрачун са неистомишљеницима знатно је ослабио српску заједницу. Челни људи СДСС-а не дозвољавају никакву расправу о стању српске заједнице, институције које контролирају СНВ, СДСС, заступници у Сабору, СКД Просвјета, све то

је строго контролисано од неколицине људи. Бојим се да политичког реваншизма ХДЗ-а а готово ХСП АС што ће имати за последицу ускраћивање финансија. Због политичке непромишљености и довођењем цијеле српске заједнице у позицију политичког таоца неколицине људи, било би потребно хитно и темељито преиспитати политичку одговорност вођа СДСС-а.

Сарадња са Србијом нам је неопходна, кроз културну, привредну и политичку подршку матице, многа питања и проблеми са којим се сусрећемо свакодневно били би лакше ријешени. Ова подршка коју Србија пружа иде на корист двојице људи и уског круга њихових политичких полтрона а до обичних грађана Срба ни на који начин не долази. То је главни и највећи политички проблем народа, грађана српске националности у Хрватској

МИЛАН ТАНКОСИЋ, ЗАМЈЕНИК НАЧЕЛНИКА ГРАЧАЦА, ЈЕДИНЕ ЛИЧКЕ ОПШТИНЕ У ЗАДАРСКОЈ ЖУПАНИЈИ

Срби у Хрватској не смију постати таоци политике Београда и Загреба

У Задарској жупанији живи 170.017 људи по попису становништва из 2011. године, од чега припадника српске заједнице 4.8% или нешто преко 8.160 становника. Просјечна старосна доб у жупанији је 41,9 година, а у српској заједници је тај просјек пуно већи па долази у неким општинама и до 50-60 година. Ако Вам кажем да је просјечна густина насељености у општини Грачац само нешто преко два становника по километру квадратном онда можете замислити колико мало људи живи на огромном простору.

У Задарској жупанији па и у нашој општини Грачац за образовање српске дјеце у примјени је модел Ц, који се заснива на његовању српског језика и културе кроз пет додатних часова наставе недељно на српском језику и ћирилично писму.

Увођење двојезичности у многим је срединама било тешко и изазов за институције да сачувају мир и сигурност. У Задарској жупанији примјењује се двојезичност у срединама у којима живи трећина мањинског народа. На другој страни општине то и даље упорно избјегавају да промјене статут у општинским вијећима. Ћириличне табле постоје и у Грачацу и до сад нису оштећене, али у неким другим срединама јесу.

Српски повратници све мање се враћају, ако то и раде, онда је то да би ишли даље према земљама ЕУ. На простору општине Грачац у овом моменту српских повратника има дуго мање него 2004. године. Наиме, млади људи који су се тада вратили видјели су да посла нема и упштили су се даље у иностранство, или се вратили у Србију. Угашена индустрија довела је до тога да људи немају гдје да раде. Јавна предузећа су углавном запослила раније насељено хрватско становништво, у великој мјери и прије повратка српског становништва. Економске прилике су лоше иако постоје могућности за

УЗУРПИРАНА ПОЉОПРИВРЕДНА ИМОВИНА

Највише узурпирана имовина је пољопривредно и шумско земљиште. Пољопривредно земљиште често користе други повратници уз знање власника што је корисно за све, али и људи који су дошли издалека и узурпирани пашњаке у власништву Срба који се нису вратили без њиховог знања, најжалост често и оних који су се вратили, па смо имали и случајеве пријетњи и застрашивања ако повратници покушају заштити своју имовину.

НИГДЈЕ НИЈЕ СИГУРНО

Највише проблема имају најмлађи чланови наше заједнице, поготово они који се школују у мјестима већинског народа и врло често трпе дискриминацију у школи или ван ње. Управо због тога многе породице су своје школарце послале даље од наших средина у школу, на примјер у Ријеку или Загреб гдје има мање инцидената. Може се рећи само да се у Загребу исто погоршала ситуација везана за ово питање.

фликта ниског интензитета, које не дозвољава нормалан суживот.

Србима у Хрватској је јасно да Србија има своје ставове које брани и заступа из вјерујем оправданих разлога као што Хрватска има своје. Али Срби у Хрватској не би требали да трпе због тога. Исто тако треба бити јасно да у таквим околностима Срби као национална мањина у Хрватској трпе повећану дискриминацију. То што се у задње вријеме дискурс значајно промијенио и постало могуће прозивати Србе и српске лидере у Хрватској, срамота је одговорних институција и хрватског правосуђа.

Подршку од Србије добили смо увијек када смо је тражили. Контакти постоје и садржајни су и добри, међутим мјеста за побољшање увијек има. Мислимо да нам Србија може доста помоћи, али у неким стварима и ми Србији. Ипак пролазимо кроз процесе кроз које ће Србија тек пролазити и мислим да можемо понудити доста савјета и знања стеченог кроз искуство приступања ЕУ, кориштењу фондова и другим темама. Потребна је само добра воља и знам да то можемо и остварити.

Кроз такву сарадњу ћемо ојачати и економске везе, а од њих могу имати користи сви, обје државе, али и обични људи, повратници који се баве производњом, туризмом и другим привредним активностима.

Србија може помоћи на начин да омогући стипендирање једном дијелу младих људи припадника српске повратничке.

Повратници ако и дођу продуже ка ЕУ

НЕ ЖИВЕ СВИ СУНАРОДНИЦИ У ИСТИМ УСЛОВИМА

Не могу рећи да су Срби у Хрватској јединствени, поготово због тога што нису сви ни у истој позицији нити имају исте услове живота. Србима у већим градовима вјероватно је најбитније да нема или има што мање дискриминације при запошљавању и напредовању, да се не нападају вриједности које су им битне као што је антифашизам и толерантност која је постигнута, док је Србима у руралном подручју битан извор егзистенције, комунална и путна инфраструктура итд. Квалитет живота се може побољшати, али је у томе битно да и Срби не остану грађани другог реда и имају исти приступ шансама као и већински народ.

ДР АЛЕКСАНДАР МАРТИНОВИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ РУМА И НАРОДНИ ПОСЛАНИК ГОВОРИ О БУДУЋНОСТИ СРЕМА

Судбину протјераних Срба из Хрватске, током деведесетих година, подијелио је и Александар Мартиновић, садашњи председник општине Рума и народни посланик. Он је заједно са својом породицом дошао у Руму 1991. године из Славонског брода. Ту је завршио гимназију, а потом Правни факултет у Новом Саду, а касније и магистрирао и докторирао.

У разговору за *Српско коло* Мартиновић истиче да су протјерани Срби-Крајишници, који су свој дом нашли у сремским општинама, показали да су живали, истрајали и вредан народ.

- Први талас колонизованих Срба стигао је у Срем непосредно после завршетка Другог светског рата. Реч је углавном о Србима са подручја Кордуна, Лике, Баније и босанске Крајине. Други талас доласка Срба из Хрватске и Босне у Срем бележи се током 60-тих и 70-тих година XX века. Разлога за ову, такозвану другу сеобу Срба у Срем, има више, нпр, због изградње војног полигона у општини Слуњ на Кордуну, велики број Срба-Кордунаша дошао је у општину Рума и суседне општине.

● Чини се да је највећи број Крајишника стигао у Руму током деведесетих?

- Један део нашег народа стигао је из великих хрватских градова који се нису налазили на територији Републике српске Крајине, попут Загреба, Осијека, Славонског брода, Карловца, Ријеке, Сплита, Бјеловара, Славонске Пожеге, итд. Други део дошао је 1995. године, након што је протеран са својих вековних огњишта из Републике српске Крајине. Током две хрватске војно-полицијске операције „Бљесак“ и „Олуја“, које су за свој циљ имале етничко чишћење крајишких простора од српског народа који је ту живео стотинама година.

● На које сте резултате поносни?

- Српска напредна странка преузела је одговорност за вођење општине Рума крајем 2013. године. Пре свега, успели смо да консолидујемо општинске јавне финансије и да за свега неколико месеци измиримо сва дуговања која нам је у наслеђе оставила власт Демократске странке, а која су премашила износ од 500 милиона динара. Данас Рума нема дуговања ни према једном правном или физичком лицу и све текуће обавезе редовно се сервисирају у роковима који су знатно краћи од оних који су законом прописани.

● Који су најзначајнији инвестициони подухвати?

- У сарадњи са Министарством привреде и премијером Александром Вучићем, општина Рума реализовала је неколико крупних подух

СТОП КОРУПЦИЈИ

- Поносни смо на чињеницу да смо, као локална самоуправа, у сарадњи са надлежним републичким органима, обезбедили отварање великог броја нових радних места, те да смо стали на пут сваком виду корупције и криминала у општинским структурама, што је било карактеристично за период када је општином Рума владала Демократска странка.

Средина поштених домаћина

» Општина Рума данас нема никаквих дуговања, сервисирамо све обавезе, зауставили смо корупцију и отворили велики број радних мјеста. Очекујемо да ће у наредном периоду бити послата за још 3.000 људи, а радна зона *Румска петља* доживјети пуни процват.

ПАЈТИЋЕВ РЕЖИМ КАЖЊАВА НАШУ ОПШТИНУ

Недостаје нам сарадња са Владом АП Војводине и њеним секретаријатима, због тога што режим Бојана Пајтића у Војводини сматра да треба улагати само у општине у којима је на власти Демократска странка, а број таквих општина у Војводини веома је мали. Очекујемо да ће се овај проблем превазићи након предстојећих покрајинских избора, када ће одговорност за вођење АП Војводине преузети Српска напредна странка и да ћемо са покрајинским институцијама имати подједнако добру сарадњу као што је већ сада имамо са органима Републике Србије.

вата који представљају огроман корак напред у економском развоју наше општине. Прошле године у радној зони „Румска петља“ отворена је кинеско-данска компанија „Everest production“, површине 11,5 хиљада метара квадратних. За опремање земљишта инфраструктуром и изградњу овог пословног објекта уложено је 5 милиона евра, као и 4,1 милиона евра за опрему. Ова фабрика тренутно запошљава 225 радника, а производи различите производе од мемориске пене (јастуци, душеци и сл). У фебруару 2015. године представници француске компаније „Hutchinson“ предали су председнику општине Рума иницијативу за доделу земљишта у западној радној зони у Руми, за изградњу новог постројења за производњу расхладних цеви од гуме за системе преноса течности фиксиране на моторе аутомобила.

На основу усвојеног елабората и сагласности Владе Републике Србије, компанији „Hutchinson“ уступљена је парцела у површини од скоро 8 хектара, на којој је изграђена производна хала површине 5,864 квадратна метра, као и канцеларијски простор од 1,105 квадратних метара. Укупна средства за реализацију ове инвестиције, укључујући са 2017. године, износе 7,3 милиона евра.

У фебруару 2016. године ову фабрику је пустио у рад премијер Александар Вучић. Планирано је да се у овој компанији запосли најмање 200

радника до 2017. године, а до 2020. године 329 радника. Оно што је битно да се истакне то је да ће производи из ове фабрике у Руми бити пласирани на тржиште ЕУ, Русије, Турске и других земаља.

Најзад, важан инвестициони подухват реализован је почетком 2015. године, ради се

407

радника запослиће се у фабрици коју отвара компанија која послује у саставу Cinovetion group FOODS из Индије

о компанији „Adrianatex“. Ова компанија је свој производни погон у Руми отворила још 2012. године, са 264 запослена. Укупна вредност инвестиције у самом старту износила је 9 милиона евра. Компанија се проширила куповином парцеле површине 26

БРАТСКИ ОДНОСИ СА РУСИЈОМ, СРПСКОМ, ЊЕМАЧКОМ...

Гајимо братске односе са градом Арзамасом у Руској Федерацији. У току су разговори о братимљењу са општином Модрича у Републици Српској, са којом смо на добром путу да реализујемо заједнички ИПА пројекат прекограничне сарадње у вези са регулацијом ријеке Саве код Хрктоваца. Такође, успостављена је интензивна културно-образовна сарадња са словеначким општином Кочевје. Представници ове општине биће наши гости у мају ове године. 2015. године успостављена је сарадња са општином Берзенбург у СР Њемачкој, а следећи корак је и званично братимљење са овом њемачком општином.

УСКРОРО ИЗГРАДЊА ВОДОВОДА У РАДНОЈ ЗОНИ

- Предвиђена је реализација пет пројеката, и то: „изградња водовода у радној зони блок 3-12-1 и наставак радова“ у износу од 3.320.000 динара, „изградња пречистача отпадних вода Hutchinsion“ у износу од 100 милиона динара, израда пројектне документације за трансфер станицу за комунални отпад у вриједности од два милиона динара, пројекат „изградња инфраструктуре у Улици Вељка Дугошевића, у Руми“ у вриједности од 34 милиона динара, као и пројекат „изградња инфраструктуре у Сремској улици, у Руми“ у вриједности од 31 милион динара.

ЗАПОСЛЕНОСТ

Са списка незапослених у филијали Националне службе за запошљавање општине Рума скинуто око 1.500 људи. Убијеђени смо да ће у наредне двије године тај број бити двоструко већи.

Општина Рума створила је веома повољан амбијент за улагања, што ће омогућити запошљавање великог броја грађана општине Рума који тренутно немају посао.

● Шта Рума може да понуди више у односу на остале општине у Србији?

- Општина Рума, предвођена Српском напредном странком показала је на делу да уме да привуче велики број инвеститора, пре свега захваљујући томе што сви надлежни органи локалне самоуправе беспрекорно и у складу са законом врше своје надлежности, тако да се нпр грађевинске дозволе издају у роковима који су краћи од рока који је прописан Законом о планирању и изградњи, а то је 28 дана. Успоставили смо веома интензивну сарадњу са надлежним министарствима Републике Србије и то нам је представљало велику помоћ у привлачењу инвестиција. Своју највећу развојну шансу види у даљим инвестицијама у реалан сектор привреде, али и у пољопривреду, туризам и угоститељство, за шта постоје огромни, али само делимично искоришћени потенцијали.

● На челу сте мултиетничке општине.

Какви су односи међу припадницима различитих нација?

- У Руми, поред већинског српског народа, живе и при-

ВРИЈЕДНИ КРАЈИШНИЦИ

- Крајишки Срби дали су велики допринос економском и културном развоју Срема и општине Рума, будући да су са собом донијели многобројне обичаје, традиционални начин живота и, оно што је можда најважније, огромну вољу за радом и економским напретком у ситуацији која није за њих била ни мало једноставна. Данас, на подручју Срема, успјешно послује велики број малих и средњих предузећа чији су власници крајишки Срби. Једно од таквих предузећа је и пилава *Липовача*, у селу Жарковац, у општини Рума, чији је власник Божо Бајић из истоименог села у општини Слуњ.

падници хрватске, мађарске и ромске националне мањине. Упркос трагичним догађајима с краја прошлог века, који нису мимоишли ни општину Рума, са поносом могу да истакнем да су међународни односи у нашој општини складни и хармонични и да општина Рума из буџета помаже бројним културноуметничким и верским организацијама националних мањина у циљу очувања њиховог националног, верског и културног идентитета. Уосталом, да је ово тачно говори и чињеница да се на изборној листи Српске напредне странке, за локалне изборе у општини Рума, налази и Никола Јурца, по националности Хрват, чији се отац налази већ дуго низ година на челу хрватског културно уметничког друштва „Матија Губец“ из Руме.

● Сведоци смо обнове великог броја храмова. Колико то доприноси духовној обнови?

- Општина Рума је у последње три године издвојила значајна средства за реновирање и адаптацију како православних, тако и римокатоличких храмова на својој територији. Убеђени смо да је то један од најбољих начина да се допринесе повратак људи вери, што је веома битно и за духовни и морални препород свих наших грађана без обзира на то коју веру исповедају.

● Ова изборна кампања пада у време Васкршњег поста. Колико ће та чињеница утицати на блажу реторику?

- Српска напредна странка ће водити позитивну и часну изборну кампању, грађане нећемо лагати и обмањивати, а обећања која будемо давали трудит ćemo се свим снагама да их испунимо. То се пре свега односи на убрзане економске и финансијске реформе, привлачење домаћих и страних инвестиција, отварање нових радних места, реформе у образовању, здравству и другим областима друштвеног живота, које ће од Србије направити нормалну и пристojну земљу и у којој ће млади људи имати услове да живе, раде и заснивају своје породице. Будући да изборна кампања ове године пада у време Васкршњег поста, искрено се надамо да ће такву кампању водити и друге политичке странке, јер без обзира на све наше политичке разлике Србија је наша заједничка отаџбина и ми српски напредњаци сматрамо да грађани Србије резервну отаџбину немају.

Т. ЂОРОВИЋ

НОВИ САД БИО ДОМАЋИН НАЧЕЛНИЦИМА СРПСКИХ ПОВРАТНИЧКИХ ОПШТИНА (ДРВАР, ПЕТРОВАЦ, ГЛАМОЧ И ГРАХОВО) У ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ

Култура је најчвршћи мост

Поводом манифестације *Култура је најчвршћи мост*, градоначелник Новог Сада Милош Вучевић примио је у Градској кући министра за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске Златана Клокића, директора Представништва Републике Српске у Србији Млађена Цицковића и начелнике општина Гламоч, Босанско Грахово, Дрвар и Босански Петровац.

Градоначелник Новог Сада, Милош Вучевић примио је у Градској кући министра за економске односе и регионалну сарадњу Р. Српске, Златана Клокића, директора Представништва Р. Српске у Србији, Млађена Цицковића, председника *Савеза Срба из региона* Миодрага Линту и начелнике општина Босанско Грахово, Дрвар, Босански Петровац и представника општине Гламоч.

Вучевић је том приликом

» Д. Радун, С. Лукач, А. Петровић, М. Цицковић, З. Клокић, М. Линта, Б. Лукајић, З. Хујић и Б. Велага

рекао да је Град Нови Сад увијек био добар домаћин и да има интензивну регионалну сарадњу, а да посебно гаји добре односе са својим сународницима али и са комшијама, те да је на својој територији увек био примјер квалитетног суживота без обзира на вјерску, националну, и било коју другу припадност.

„Радује ме што ће се малишани из четири општине дружити са вршњацима из

Новог Сада у оквиру богатог програма, и очекујем да им Новосађани узврате посјету. Ми смо помагали Републици Српској и Федерацији за вријеме поплава 2014. године захваљујући градској управи и друштвено одговорним компанијама, а и сада смо спремни за сваку сарадњу”, рекао је Вучевић.

Он је истакао да је показатељ добрих међусобних односа и то што манифестација Дани Републике Српске у Србији или почиње или се завршава у Новом Саду.

Министар за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске Златан Клокић рекао је да је сарадња са Градом Новим Садам коју остварују путем Представништва Републике Српске у Србији одлична, истакавши да се нада да ће

та сарадња у наредном периоду резултовати значајнијим пројектима на добробит грађана.

Градоначелник Новог Сада Милош Вучевић, министар за економске односе и регионалну сарадњу Р. Српске, Златан Клокић и директор Представништва РС у Србији Млађен Цицковић

Директор Представништва Републике Српске у Србији Млађен Цицковић овом приликом рекао је да Представништво посебно подржава све активности завичајних удружења, које су усмјерене на афирмацију сарадње њиховог завичаја са срединама гдје сада живе, истакавши да је Нови Сад примјер средине како се односи према својим сународницима који су се определили да живе у овом граду.

» Млађен Цицковић, Златан Клокић и Милош Вучевић

КУЛТУРНО-УМЈЕТНИЧКИ ПРОГРАМ

У оквиру поменуте манифестације одржан је богат културно-умјетнички програм у коме су учествовали: КУД *Стеван Мокрањац* и КУД *Свети Сава* из Каћа, КУД *Будућност* из Гламоча; женска пјевачка група КУД-а *Петар Кочић* из Челарева и пјевачка група *Звуци с камена*; и инструментална група *Лепи Јова* из Новог Сада.

Члан *Звука с камена* и један од организатора ове манифестације, Владимир Бајић рекао је новинарима да је култура и културно наслеђе оно што најлакше и најчвршће повезује српски народ у било којем крају свијета.

„Циљ нам је био да културна дешавања измјестимо из центра града, а да је идеја била добра потврђује и чињеница да је на приредбу дошао овако велики број житеља Каћа”, рекао је Бајић.

Пријему у Градској кући присуствовали су и чланови КУД *Будућности* из Гламоча, као и ФК *Борац* из Дрвара који учествују у програму који је уприличен у Новом Саду у оквиру посјете представника Републике Српске и четири општине из Федерације Босне и Херцеговине.

Министар за економске односе и регионалну сарадњу Р. Српске Златан Клокић и директор Представништва РС у Србији Млађен Цицковић са начелницима општина, Босанско Грахово, Дрвар, Босански Петровац и представником општине Гламоч.

Током преподнева у Ветернику одиграна је пријатељска утакмица између ФК *Вешерник* и ФК *Борац* из Дрвара, а манифестација *Култура је најчвршћи мост*

уприличена је у вечерњим часовима у Каћу.

У препуној физкултурној сали Основне школе *Ђура Јакшић* у Каћу присутнима се обратио министар Златан Клокић, а манифестацију је отворио шеф кабинета градоначелника Новог Сада Александар Петровић.

Он је, обраћајући се присутнима, рекао да је данашњом посјетом наших сународника из српских општина у БиХ Нови Сад још једном показао да је добар домаћин и да негује пријатељске односе.

„Велики број грађана Новог Сада управо чине људи који су сплетом околности из тих крајева дошли у наш град и они су најбољи пример добросуседских односа које гајимо”, рекао је Петровић.

ТАЊУГ

ЛУКАЧ: КРАЈЊИ ЦИЉ ЈЕ ПРИВРЕДНА САРАДЊА

Начелник општине Дрвар, Стевица Лукач захвалио се Граду Новом Саду што је препознао значај давања подршке Србима који живе на подручју федерације БиХ.

„Живот тамо није ни мало једноставан, и потребна нам је подршка у разним сферама. Данас смо започели културну и спортску сарадњу, желимо да је убудуће проширимо на здравствену и социјалну заштиту, а крајњи циљ нам је привредна сарадња”, рекао је Лукач.

» Здравичар Свето Качар

» Чланови КУД "Будућност" из Гламоча

НА ПОЛА ПУТА – СТИГЛИ ПИСМЕНИ ПОЗИТИВНИ ОДГОВОРИ ОД УНСКО-САНСКЕ ВЛАДЕ И ХЕРЦЕГБОСАНСКЕ ЖУПАНИЈЕ ЗА ПОМОЋ СРПСКИМ ПОВРАТНИЧКИМ ОПШТИНАМА

Кантоналне владе дале сагласност за одржавање донаторске конферениције

Представници српских повратничких Општина у Федерацији БиХ (Петровац, Дрвар, Гламоч и Грахово) у новембру су поптисали молбу за донаторску конференцију за подручје ове четири општине. У прошлом броју објавили смо одговор Владе Србије и Владе РС у којима се наводи да је за одржавање такве конференције неопходна политичка сагласност власти у Федерацији БиХ. Редакција *Српског кола*, не чекајући одлагање, свакодневно је позивала институције БиХ. Од стране Унско-санског и Ливанског кантона, које су потписали премијери Изудин Сарачевић и Драшко Далић стигла је и званична писмена подршка (види слике). Начелна подршка стигла је из кабинета Вијећа министара Дениса Звиздића, док смо од портпарола Владе Федерације БиХ Асје Ченгић Касумовић добили усмени одговор у коме је истакала да Влади Федерације БиХ никаква званична молба није стигла из поменутих општина:

– Не можемо коментарисати иницијативу за коју нисмо добили никакав званичан допис. Да би добили позитиван одговор представници поменутих општина морају најприје да нам се обрате.

Како *Српско коло* сазнаје у задњој недељи марта тражени документ упућен је влади у Сарајеву, па се убрзо може очекивати и званичан одговор.

Љ. ГОРОВИЋ

ГРАДОНАЧЕЛНИК МИЛОШ ВУЧЕВИЋ

У Новом Саду више никада неће бити грађана „другог реда”

» Грађани у приградским насељима у којима већину чине људи који су дошли из Босне, Лике, Крајине и других крајева некадашње Југославије неправедно су били запостављени и третирано као грађани другог реда. Ти вриједни људи дали су пун допринос развоју Новог Сада

Од доласка Милоша Вучевића на мјесто градоначелника Новог Сада дошло је до великог заокрета у односу према популацији оног дијела нашег народа, који је, током деведесетих година прошлог вијека, сплетом околности, свој дом потражио у Новом Саду и његовој околини. Срби, који су стигли са оне стране Дрине насељавали су рубне дијелове Новог Сада и углавном били запостављени од стране тадашњих власти. Није се марило за њихове основне животне потребе, а врло често су добијали улогу дежурних криваца за све оне проблеме које су се постојали не само на територији града Новог Сада, него и читаве покрајине. Тиме се стварао још већи јаз између старосједлаца и дошљака.

У разговору за *Српско коло* Милош Вучевић објашњава зашто му је један од приоритета био потпуно другачији приступ овом дијелу становника Новог Сада, а овај град је у последње четири године постао препознатљив по разним манифестацијама на којима се гаји култура и традиција људи са два завичаја.

Братски односи са Бањалуком у српску Атину уселили су и традиционалне Дане Републике Српске, који су не само српски празник, већ и препознатљива лична карта Новог Сада. Овдје ћете у већој мјери него било гдје у Србији уочити његовање културе сјећања и стећи нова сазнања о прецима без чије жртве данас не бисмо живјели у слободи.

— Када сам преузео одговорност управљања Новим Садам, прва ствар коју сам желио да промијеним јесте управо однос према грађанима у приградским насељима, у којима већински живе људи који су дошли из Босне, Лике, Крајине и других крајева некадашње Југославије. Предуто, и неправедно, били су запостављени и третирано као грађани „другог реда”. То се огледало најпире у недостатку иницијативе претходника да ријеше комуналне проблеме и обезбједе инфраструктуру достојну живота човјека у 21. вијеку.

Ми смо свим расположивим средствима усмјерени на то да сваки дио Новог Сада коначно добије канализациону и водоводну мрежу, јавну расвјету, али и друге садржаје као што су амбуланте, културне установе, дјечја игралишта и спортске терене. Велики смо посао урадили за четири године, али велики је посао још пред нама и нећемо посустати док по условима живота у рубним насељима не буде могао да се цијени резултат нашег рада. То су вриједни и добри људи, који плаћају исте порезе као и сви други грађани и нема разлога нити оправдања за другачији однос према њима.

● На територији покрајине Војводине и у пјесмама су се људи дијелили на лале и дођоше. Од последње сеобе Срба прошло је скоро четврт вијека. Да ли су данас људи који су дошли деведесетих година прошлог вијека у потпуности интегрисани?

— Сматрам да су интегрисани, и да добрим дијелом учествују у развијању нашег града у многим сегментима. Међутим, пошто је различитост једна од вриједности која краси наш град, ми апсолутно подржавамо манифестације које чувају од заборавља традицију и обичаје људи који су дошли да живе у Новом Саду. Град чине људи, њихов фолклор и обичаји, који су уткани у Нови Сад. Такве манифестације радо и сам посјећујем јер желим да грађани у Каћу, Лединцима, Ветернику и другим насељима, виде да су прихваћени и цијењени у својој средини, и да сви ми зајед-

ПРИГРАДСКА НАСЕЉА НА ЛИСТИ ПРИОРИТЕТА

Нова грађевинска сезона у Новом Саду почела је и већ се пуном снагом ради на санацији и изградњи сабраћајних површина, а велики акценат стављен је управо на приградска насеља. Ја обилазим те радове јер желим да разговарам са грађанима и да чујем директно од њих шта су им највећи проблеми, али и да виде да смо заиста спремни на озбиљан рад, и да се не бавимо сакупљањем јефтних политичких поена давањем лажних нада и обећања. Мислим да грађани то увиђају, и веома сам задовољан што могу да се осјећају као пуноправни и цијењени Новосађани.

но чинимо Нови Сад оним што јесте, а то је отворена мултикултурална средина.

● Велики број избјеглих и прогнаних лица населио се по рубним дијеловима Новог Сада. У неким до данас нису ријешени комунални проблеми (асфалт, канализација). Какви су планови градске управе у наредном периоду?

— Као што сам већ истакао

тације за изградњу канализације у Петровданском насељу у Каћу, планиран је и завршетак радова на изградњи канализације у Будисави. Почели смо да рјешавамо огроман и веома сложен проблем становника Боцки. Изградња гравитационо-потисног цјевовода фекалне канализације дуж магистралног пута Нови Сад—Беоцин предуслов је за изградњу водоводне и канализационе мреже у насељу Боцке. Идејним пројектом за насеље Боцке предвиђен је сепаратни систем канализације са главном црпном станицом Боцке, која је смјештена у одбрамбеном насипу од Дунава, уз државни пут Нови Сад—Беоцин. Припремне активности за реализацију ове инвестиције су започете у јануару. Функција црпне станице Боцке је да помоћу потисног вода транспортује отпадне воде насеља Боцке до постојеће гравитационе мреже у Сремској Каменици, која је повезана на црпну станицу Поток. Такође, у току су радови на важној саобраћајници у

Улици цара Лазара у Футогу и многи други пројекти.

● Нови Сад је одскочио и по броју градње станава за избјегла и прогнана лица. У којој фази се тренутно налази планирана градња станава за избјегла и прогнана лица у Футогу и Ветернику?

— У плану Комесаријата за избјеглице и миграције Републике Србије, Град Нови Сад обухваћен је сљедећим моделима стамбеног збрињавања избјеглица: додјелом монтажних кућа (потпројекат I), додјелом грађевинског материјала (потпројекат IV) и изградњом и додјелом стамбених јединица у закуп са могућношћу куповине (потпројекат V). У фази смо припреме Меморандума о сарадњи за потпројекат VI, односно изградње још једног стамбеног објекта у Футогу, са укупно 152 стамбене јединице.

Процес додјеле монтажних кућау Новом Саду је у завршној фази, док ће се потпројекти додјеле грађевинског материјала и изградње и додјеле стамбених јединица реализовати током ове и наредне године.

На плану реализације изградње и додјеле стамбених јединица у закуп са могућношћу куповине, 2014. године потписан је са Комесаријатом за избјеглице и миграције Републике Србије Меморандум о сарадњи којим је предвиђена изградња објекта са укупно 276 стамбених јединица, а након меморандума потписан је и Уговор 31.10.2015 године, за најугроженије избјегличке породице, које немају ријешено стамбено питање. Корисници

ће имати могућност коришћења стана под закупом, све док себи не створе услов за откуп истог, по повољнијим условима од тржишних, у складу са прописима о стамбеном збрињавању избјеглица.

Ових дана сте у гостима имали делегацију из српских повратничких општина са територије федерације БиХ. Познато је да они већ мјесецима лобирају за одржавање донаторске конференције, која је заправо помоћ за опстанак српског народа у тим крајевима. У којој мјери би Нови Сад могао да допринесе економском развоју тих крајева?

Ми желимо својим примјером да покажемо другима да је основна дужност свих да помогну онима којима је то најпотребније. Не можемо игнорисати шта се догађа у нашем окружењу, не можемо не мислити на наше сународнике који живе на Косову и Метохији, у Републици Српској и у Федерацији БиХ. Притекли смо у помоћ када год је требало, и активно радимо на успостављању још ближе сарадње која треба да донесе просперитет за људе који живе у тим крајевима. ● Дани Републике Српске постали су препознатљиви као дио редовних манифестација града Новог Сада, који гаји и братске односе са Бањалуком?

— Дани Републике Српске у Србији на наше велико задовољство или почињу или се завршавају у Новом Саду. Много је студената из Републике Српске тренутно активно у нашем граду и пружају максималан допринос у омладинским активностима које су од значаја за Нови Сад, и ми их доживљавамо својима. Ангажовани су и на пројектима везаним за кандидатуру Новог Сада да постане Европска престоница младих, што је изузетно важна ствар за наш град, јер доноси много користи на ширем друштвено-економском плану. Сарадња са Републиком Српском је континуирана, и статус Републике Српске је неприкосновен. Србија, па и Нови Сад, као други по величини град, увијек ће бити ту за своје пријатеље и сународнике.

Т. ЂОРЂИЋ

276

стамбених јединица биће изграђено у Ветернику чиме ће се у значајној мјери рјешити стамбено збрињавање једног броја избјегличких породица

велики посао обављен је и обавља се у Каћу, на Клиси, у Видовданском насељу, у Ковиљу у Ветернику, у Футогу. За ову годину предвиђена је израда пројектно техничке докумен-

ГРАДЊА СТАНОВА У ВЕТЕРНИКУ ПОЧИЊЕ НА ЈЕСЕН

Јавни позив је расписан 11.01.2016 био је отворен мјесец дана, односно до 10.2.2016. У Јавном позиву били су наведени услови и критеријуми, као и неопходна пријавна документација. Након тога формирана је Комисија за избор корисника и у току је разматрање пристиглих пријава, а читав процес прате и надгледају представници УНХЦР-а и ОБЕБС-а. Структура станава који ће се градити, зависиће од бројчане структуре породица корисника који буду испуњавали услове и мјерила за утврђивање реда првенства, односно, којима ће станови бити додијелени. Сходно наведеном, и сама изградња станава моћи ће бити започета тек по окончању процедуре избора корисника, а сама процедура захтијева до шест мјесеци, за пријем, обраду и коначни одабир социјално и здравствено најугроженијих избјегличких породица.

ИСПУНИЛИ СМО СВОЈ ДИО УГОВОРНИХ ОБАВЕЗА

Град је испунио свој дио уговорних обавеза, а то је обезбјеђење комунално опремљеног грађевинског земљишта за изградњу објекта, које се налази у Ветернику, у Улици Војводе Путника. Финансијска средства за изградњу објекта обезбјеђују се кроз донаторска средства Фонда Регионалног стамбеног пројекта, преко Банке за развој Савјета Европе. Уговор о донацији између Владе Републике Србије и Банке за развој Савјета Европе за овај потпројекат, а затим и Уговора између Града Новог Сада, Комесаријата за избјеглице и миграције Републике Србије и Јединице за спровођење овог пројекта потписан је и вријеме за његову реализацију је крај 2017. године, чиме су се стекли услови за отпочињање процеса избора корисника.

СЕОБЕ СУ ЗАУВИЈЕК ПРОМЈЕНИЛЕ ИСТОРИЈУ СРПСКОГ НАРОДА: 70 ГОДИНА ОД САВЕЗНЕ КОЛОНИЗАЦИЈЕ ВОЈВОДИНЕ (4)

Пригревица - Банија у срцу Бачке

» Породице које су самоиницијативно кренуле у Бачку у писмима која су слали на Банију, пишући о „великим кућама с електриком и водом”, несвјесно су покренули талас занимања за колонизацију

ПРЕНЕСЕНО ИЗ НОВОСТИ - БРОЈ 528

www.portalnovosti.com

ПИШЕ: ЂОРЂЕ ЛИЧИНА

СВИ ДОБИЈАЈУ ЗЕМЉУ ОД ДРЖАВЕ, ПА КРЕНУО И ЈА

Родитељи су ми из Кобиљака, из засеока Просиња. Отац ми је био учесник НОБ-а. Демобилисао се у јесен 1945. и поднио молбу за колонизацију у Војводину. С Алексом Чугљом отпутовао је у Пригревицу, одабрао кућу и вратио се по породицу. Кренуо је с мајком и четворо дјеце у нови завичај другим транспортном, Бановаца, крајем јануара 1946. године јер су првим стигли лички колонисти у октобру 1945. године – 466 породица са 2.599 лица. С њим је у сточном вагону кренула и породица Дмитра Чугља, првог комшије у Кобиљаку. Пошто су имали право да поведу и нешто стоке, отац је повео и двије кобиле – Риђу и Виду – двије краве, пет оваца, шест свиња и једног пса... Путували су шест дана од Глине, преко Карловца, до Загреба, а одавде на Вировитицу и Осijek до Винковаца, те на Стару Пазову, Нови Сад, Осаке и Сонту до Пригревице. Са собом су понијели и нешто посућа, „робе” и постељину. На успутним станицама породице су снабђеване храном, водом, сточном храном, а колонисти су и запрашивани ради спријечавања заразних болести. У Загребу их је дочекао и испратио најстарији син Бранко, који се ту налазио на одслужењу војног рока. Неке породице Личана и Бановаца – Мише Шаше и других – дошле су у Војводину саме, запрежним колима и коњима, а путували су преко Босне и Срема дванаест дана...

То је прича коју нам је испричао Саво Владетић, пензионисани професор књижевности из Пригревице, чији су родитељи међу првим колонистима стигли с Баније у Војводину. Уступио нам је и своје оригиналне забиљешке о томе времену, назване *Сеобама никад краја*, које на свој начин говоре о колонистима-Бановцима, насељеним у апатинском котару. Владетић је сачинио и детаљан списак банијских породица које су се колонизовале у Пригревицу, а и написао је врло занимљив лингвистички рад о говору колониста у новом колонизацијском на овим просторима, посебно везаних за Банију и њезине људе.

ТРАЖИЛИ ЗЕМЉУ НА БАНИЈИ

А колонизација на Банији није, могли бисмо слободно рећи, започела као у другим крајевима Хрватске. Прво, занимање за њу већ је у самом почетку било врло слабо. Зашто? Одговор на то питање покушао је 13. августа 1945. дати *Вјесник*, у чланку *Пишање колонизације народа Баније не постоји*. У чланку је писало: „Према подацима Окружног НО-а Баније долази данас на једну душу

Првобитни слаб интерес за колонизацију резултирао је, разумљиво, и скромном квотом коју су Банијци добили на нивоу Хрватске – само 300 породица могло се преселити у Војводину. Тек касније, како је интерес растао, и квота се повећавала. Најприје на 500, затим на 550, па на 600, док коначно није досегла бројку од 920. Занимљиво је да су одлазили чак и они који су имали добру земљу и неоштећене куће, али су у колонизацији видјели могућност да за кратко вријеме збрину не само себе, већ и своју дјецу и унуке. Јер, како иначе објаснити податак да је у неким молбама остало забиљешено и ово: „Имам земљу и кућу, али немам пољопривредне стројеве с којим бих то обрађивао.” Па онда: „Располажем с пет јутара земље, коју нисам у стању обрађивати јер сам инвалид.” Или: „Имам земљу у брду, а боља је она која је на равном.” Затим: „Сви добијају земљу од државе, па кренуо и ја.”

у округу Баније три јутра земље, што с обзиром на квалитет и плодност потпуно задовољава потребе народа. До оваквог посједовног односа дошло је с разлога што је окупатор у току ослободилачког рата уништио много народа. Није риједак случај да су уништене читаве породице, па је таква земља прешла у руке Народног фонда. У фонд је ушла и заплијењена земља народних непријатеља, дио црквене земље, јер су цркве уништене, а свештенике су окупатори побили. Земљу су из Народноослободилачког фонда народу дијелили Народни одбори. Током 1944. до данас је подијељено

почетно слабо занимање за колонизацију одједном порасте? Одговор је био врло једноставан: наиме, и прије организованог пресељења у Војводину је било колониста с Баније.

КО СУ БИЛИ АГИТАТОРИ?

Ријеч је била углавном о тзв. аутоколонистима, то јест породицама које су се, у потрази за бољим животом, не чекајући спровођење постојеће процедуре, самостално пресељавале. Највише их је било у јесен 1945. године, па се понекад догађало да дошљаци узурпирају и ону имовину која је била намијењена другима. О томе свједочи и *Важно ујозорење и ујуше колонистима*, објављено у *Вјеснику* од 10. октобра 1945, у којем се, уз остало, каже: „У посљедње вријеме примијењено је да појединци и мање групе колониста нарочито из Лике, Баније и Кордуна самовољно и на своју руку селе у Војводину... Упозоравају се стога сви колонисти на подручју Федералне Државе Хрватске, који желе да се преселе у Војводину, да имају молбе поднијети својим котарским народним одборима...” Ипак, ти аутоколонисти заправо су били најбољи агитатори – у писмима која су слали на Банију, пишући о „великим кућама с електриком и водом”, несвјесно су покренули талас занимања за колонизацију.

Највише банијских колониста у Војводину било је из тадашњих котара Двор на Уни и Глина. С подручја Глине је, рецимо, отишло 138 породица. Оставили су 64 куће, од којих је само 28 било за становање. Ипак, највећи број их је био без икакве имовине. Према првобитном плану колонистичке породице с Баније требале су се најприје населити у мјесту Крушевље.

Но, то се из разноразних разлога није догодило, па их је највећи број завршио у Пригревицу, а мањи дио у хрватском дијелу Срема. Око 160 банијских породица, највише оних с подручја Двора на Уни, пресељено је и у тзв. унутрашњој колонизацији, тј. колонизацији која је организована само у Хрватској. Било је неколико породица и с подручја Костајнице и Петриње, а све су се оне населиле на подручја око Славонског Брода и Осијека. (НАСТАВЉА СЕ)

Сав сам спаљен у V непријатељској офанзиви, имам право на земљу

Кад је поднио молбу (25. септембра 1945.) Глишо Манојловић (р. 1906.), земљорадник из Горњег Сјеничака, живио је у кућној заједници с још 19 чланова – женом Мицом, петоро дјеце и осталом ближком родбином. У рату је мијењао занимање, па је уз остало био, како наводи, болесник у болницама, техничар, интендант, књиговођа и на крају – режисер! Жели да се насели на баш одређеном подручју – у околини Инђије, Ирига или Руме. „Имам бајту и 16 рали земље треће класе”, пише у својој молби Манојловић. „А јесам ли био имовински оштећен у овом рату? Јесам. Спаљено ми је и опљачкано све до темеља у више наврата од усташа, Талијана и Нијемаца. И то крајем 1941, па у 1942. и 1943. години. Сматрам да ми следеће даје право да добијем земљу. Прво: борац сам Југославенске армије. Друго: земља ми је јако слаба и није сва обрадива, јер је једна трећина неплодна...”

Јован Мравовић (р. 1912.) из Козарца, код Вргинмоста, поднио је молбу за колонизацију из више разлога. Наводи их овим редом: био је борац IV банијске бригаде, у рату су

—
Све што сам навео – земља, кућа, стока, личне ствари и креветнина – молио бих да добијем, иначе ништа друго нема смисла...

му убијени отац Дамјан, мајка Јулика, брат Миле и синовац Бранко, инвалид је од 15. јула. 1943, кад су му ампутирана три прста на лијевој руци и кад је рањен у стомак и на крају – зато што му је кућа спаљена, а сва имовина однесена. У рубрици 19 још каже: „Они су пали за ову слободу, а ми на овој земљи коју имам и која је доста неплодна, не можемо да се издржавамо на њој, па молим да ми се по могућности земља додијели.” Мравовић је молбу поднио 18. септембра 1945. и то у Суботици, гдје је већ краће вријеме живио.

И Чедомир Воркапић (р. 1922.), трговачки помоћник из Топуског, поднио је молбу за колонизацију 27. септембра 1945. у Петрињи. Тражи да се насели у Војводини или Срему, а уз остале разлоге наво-

ди и то што му је брат Љубан 1941. заклан у Глини, а баба Мила жива изгорјела у Старом Селу 1942. „30. августа 1941. опљачкано ми је све до краја, а 1942. кућа са стањем разваљена до темеља. Желим зато да добијем земљу, пошто се ја и моја сестра Нада још налазимо у Југославенској армији као стари борци, а оба двоје смо рањавани и неспособни да останемо живјети на истом посједу, јер је земља јако слаба, а и мало је има...”, каже Воркапић на крају.

У својој молби за колонизацију, поднесеној 27. септембра 1945, под бројем 8.261, ковач из Широке Ријеке Милош Пајић (р. 1926.) уз остало наводи да има још пет чланова породице с којима би се желио преселити у Војводину – оца Николу, мајку Евицу, сестру Зорку, стрину Софију и жену коју – још нема! Затим наставља: „Четири члана ближе породице убијена су ми у рату, 1941. године запаљена ми је и опљачкана кућа и одведена сва стока. Све што сам навео – земља, кућа, стока, личне ствари и креветнина – молио бих да добијем, иначе ништа друго нема смисла...”

„Обзиром да ми је читав породица, а нарочито мушки чланови, били сви у НОБ, а брат ми је као борац умро од тифуса, а уз то сам јако сиромашан и сав спаљен у V непријатељској офанзиви, имам право добити земљу”, каже у молби Драган Станић (р. 1904.) из Латина и наводи како би се у Војводину преселио с још осам чланова породичне задруге – братом Петром, својом женом Маријом и шесторо дјеце, од три до 19 година старости – Драгињом, Милком, Милом, Ђуром, Гојком и Радом.

Удовица Ђука Брдар (р. 1905.) из Збјега навела је у молби да би се у Војводину или било гдје тамо населила са своје шесторо дјеце – Софијом, Даницом, Милком, Миланом, Јованом и Бранком – те мужевим братом и његовом женом. „Муж ми Михајло погинуо је у Чемерници 1944, а ја имам мушку дјецу који земљу требају за будућност, за бољи живот”, каже на крају молбе Ђука Брдар.

ЗЕМЉА НЕСТАЛИХ ВЛАСНИКА У ЗЕМЉИШНОМ ФОНДУ

Земљишни фонд аграрне реформе на Банији стварао се, као и у другим дијеловима земље, од одузетог и конфискованог земљишта. Одузети су сви велики посједи, затим посједи банака, подузећа, дионичарских друштава, цркава, манастира, задужбина и других правних особа приватног права. Конфисковани су и сви посједи домаћих издајника и сарадника окупатора, као и они који су припадали држављанима Трећег Рајха. У Земљишни фонд ушли су и посједи несталих власника, али и имања која су колонисти оставили, након што су се преселили у Војводину. То је иначе била и бројчано највећа група посједа – чак 46 посто! Према подацима које су својим радовима износи Маријан Матица, Земљишни фонд аграрне реформе на Банији претежно се састојао од шума (5.481 ха), ориница (2.867 ха) и осталих врста земљишта (1.874 ха). Окружна комисија, а затим и котарске комисије за аграрну реформу и колонизацију, почеле су на Банији интензивније дјеловати почетком прољећа 1946, наводи Матица и додаје да је то, у односу на нека друга подручја Хрватске, било становито закашњење. Службеник Министарства пољопривреде и шумарства НР Хрватске Синан Сијерчић обишао је тим поводом Банију и у свом извјештају од 2. фебруара 1946. објаснио разлоге тог закашњења: „Окружна аграрна комисија није се била ни састала, иако је била изабрана. И све друге припреме нису биле ни започете. Начелник пољопривредног одјела сматра да је то зато што Министарство пољопривреде још није послало инспектора на округ Банија.”

ПОГОРШАН ПОЛОЖАЈ СРБА У ХРВАТскоЈ ЗБОГ ПОЛИТИКЕ ЛАЖНОГ ПОМИРЕЊА

10. 3. 2016. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта поздравља чињеницу да је Српско народно вијеће у Загребу објавило билтен са подацима о значајном порасту етнички мотивисаног насиља, пријетњи и говора мржње усмјерених према преосталим Србима у Хрватској. Наиме, у 2014. години забиљежана су 82 а у 2015. години чак 189 случајева етнички мотивисаног насиља, пријетњи и говора мржње. Главни узрок ширењу антисрпства јесте отворени повратак Хрватске демократске заједнице проуштакској политици свог првог предсједника Франје Туђмана након уласка Хрватске у ЕУ 2013. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта сматра да режим Бориса Тадића сноси велику одговорност за садашњи погоршан положај преосталих Срба у Хрватској. Режим Бориса Тадића је за вријеме преговора Хрватске са Европском унијом о поглављу 23 „Правосуђе и људска права“ током 2010. и 2011. године одбио да подржи захтјев преко 100 избјегличких удружења да званична Србија упозна Европски савјет, Европску комисију, Европски парламент, Савјет Европе, ОСЦЕ и европску јавност са неријешеним имовинским и бројним другим проблемима стотина хиљада протјераних Срба. Режим Бориса Тадића је одлучио да подржи европски пут Хрватске преко леђа својих сународника са бесмисленим образложењем да ће Хрватска послје уласка у Европску унију постати пријатељ Србије и рјешити проблеме протјераних Срба. Нажалост, протјерани Срби и српски повратници су знали да ће ХДЗ поново показати своје право лице и вратити се својој политици из деведесетих година чим Хрватска постане члан ЕУ.

ПРОВОКАЦИЈЕ ОРЕШКОВИЋА И КАРАМАРКА ПОВОДОМ ПРЕДСТОЈЕЋЕ ПРЕСУДЕ ШЕШЕЉА

18. 3. 2016. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта најоштрије осуђује провокативне изјаве хрватског премијера Тихомира Орешковића и двојице његових потпредсједника, Томислава Карамарка и Боже Петрова, чији је циљ уцењивање Србије на путу европских интеграција. Скандалозна је чињеница да Хрватска тражи од Србије да испоручи Војислава Шешеља Хашком трибуналу, гдје се очекује изрицање пресуде предсједнику Српске радикалне странке 31. марта ове године. Очигледно је да Хрватска злоупотребу чланство у Европској унији јер покушава да себе представи као жртву а Србију као агресора и злочиначку страну у грађанском рату 1991–1995. године. Линта подсјећа Орешковића, Карамарка и Петрова да је главни кривац за рат на подручју бивше Југославије проуштакска политика режима Франје Туђмана, чији је циљ био стварање хрватске државе без или са што мање Срба. Тај циљ могао се остварити само ратом, злочинима, отимањем, пљачком и паљењем српске имовине и етничким чишћењем српског становништва. Врхунско је лицемјерје да Хрватска себи даје за право да држи лекције Србији, а истовремено слави протјеривање 500.000 Срба из Крајине и хрватских градова, не врши ексхумацију српских жртава са познатих гробних мјеста, велича ратне злочинце и усташе сматра борцима за хрватску слободу против српског централизма.

ХРВАТСКА ВОДИ ПОЛИТКУ УЦЕЊИВАЊА И ПОНИЖАВАЊА ПРЕМА СРБИЈИ

19. 3. 2016. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцењује перфидним саопштење Министарства спољних и европских послова Хрватске којим тобоже подржава напоре Србије у приближавању Европској унији али за отварање поглавља 23 „Правосуђе и људска права“, тражи да Србија мора да испуни одређене услове. Међу тим условима су поштовање људских права, посебно мањинских тј. да обезбеди веће учешће Хрвата у Скупштини Србије, пуна сарадња са Хашким трибуналом тј. изучење Шешеља и реформа правосуђа, која укључује укидање надлежности Србије за ратне злочине на подручју бивше Југославије.

Линта сматра да наведено саопштење још једном показује да Хрватска не жели да са Србијом успостави искрене и партнерске односе већ води политику уцењивања и понижавања Србије.

Врхунско је дрскост да Хрватска тражи од Србије поштовање мањинских права а преостали Срби у Хрватској су, због дивљања присталица усташког покрета, постали најугроженија мањина у Европи и не могу да користе ћирилицу у јавном животу и поврате отету имовину.

Врхунско је дрскост да Хрватска тражи од Србије да излучи Шешеља Хашком трибуналу а тај исти суд је ослободио ратне злочинце Готовину и Маркача који су били дио удруженог злочиначког подухвата на челу са Туђманом с циљем протјеривања Срба.

Врхунско је дрскост да Хрватска тражи од Србије да промјени закон који јој омогућава да суди ратним злочинцима на простору бивше Југославије а истовремено отворено крши преузете обавезе о кажњавању свих одговорних за убиства српских цивила и заробљеника.

САСТАНАК КОД ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРА ПРЕДРАГА ПЕРУНИЧИЋА У МИНИСТАРСТВУ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ

Пројекат за изградњу мултифункционалних спортских терена биће уступљен СНД Пребиловци

Државни секретар у Министарству спорта и омладине Предраг Перуничкић примио је 9. марта 2016. године на састанак замјеника предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону Миодрага Линта и предсједника Српског националног друштва Пребиловци Миленка Јахуру. На састанку је разговарано о изградњи мултифункционалног спортског терена у Пребиловцима (општина Чапљина). Договорено је да Министарство спорта и омладине уступи пројекат изградње спортског терена и достави га СНД Пребиловци. Подсјећамо да су 24. јуна

прошле године Предраг Перуничкић и генерални секретар Спортског савеза Србије Владимир Батез посетили Пребилове гдје су српској дјечи из овог и околних мјеста донирали спортску опрему те обећали изградњу спортског терена.

Посјета је реализована на основу договора да Миодрагом Линтом и представницима херцеговачких удружења. Пребиловци су једно од најстрадалнијих села у Другом свјетском рату гдје су усташе у августу 1941. године убили више од 800 становника, махом жена и дјеце и бацили у јаме.

» Пребиловци нису заборављени: Линта, Перуничкић и Јахура

ГРАД ЗАДАР ДОНИО ОДЛУКУ О НАСТАВКУ УКЛАЊАЊА РУШЕВИНА МИНИРАНИХ СРПСКИХ КУЋА

Ко је кривац за уништеноу српску имовину у Задру?

» Отворено писмо М. Линте које је упутио градоначелнику Задра Божидару Калмети поводом одлуке да се настави са уклањањем минираних објеката у терористичким акцијама током рата

НИКО НИКАД НИЈЕ ОДГОВАРАО ЗА ПЉАЧКУ

За уништене српске куће и привредне објекте и малтретирања Срба никада нико није одговарао. Жупанијски државни тужилац Иван Галовић је предмет о почињеном кривичном дјелу уништења и оштећења туђе имовине проследио 1992. године тадашњем Војном тужилаштву у Сплит које је послје десет година 2002. закључило наведени случај. То значи да за задарску кристалну ноћ када је 2. маја опљачкано и уништено на стотине српских кућа и природних објеката, као и за минирања српске имовине у љето и јесен 1991. године нико није крив. Тадашњи шеф Кривичног одјељења Општинског суда у Задру Ђуро Кресовић наводи да је у ујем дијелу Задра порушено 470 кућа у власништву Срба према информацији коју му је дао покојни члан Комисије за попис срушених кућа Јосип Клубучар. Према мишљењима стручњака толики број срушених кућа могао је једино бити резултат осмишљене државне политике а не дјеловања појединаца и група.

Обуставите уклањање рушевина минираних српских кућа без сагласности њихових власника и док се не спроведе поступак прикупљања доказа и утврђивања кривице

ПОКУШАЈ ИЗБЕГАВАЊА КРИВИЧНЕ ОДГОВОРНОСТИ

Наше је мишљење да прије уклањања рушевина минираних српских кућа и привредних објеката треба утврдити тко су били налогодавци и починиоци терористичких акција у Задру али и у низу других хрватских градова. Један од предуслова истражних радњи јесте да се трагови терористичких акција не смију уклањати. Процесуирањем одговорних за терористичке акције оштећени власници би стекли далеко веће шансе да добију накнаду штете. Горе наведене чињенице јасно указују да је главни мотив власти Града Задра да уклоне српске рушевине, не брига за јавно здравље грађана, већ покушај да се избегне материјална и кривична одговорност за терористичке акције и пошље порука да је Србима најбоље да се не враћају у свој завичај.

Велики број људи напустио је Задар већ наредног дана.

Минирање српских кућа и привредних објеката настављено је током љета и јесени 1991. године тако да су и одласци Срба постали све учесталији. Многи Срби који су ипак одлучили да остану били су извођени из кућа или су куљени по улицама и везаним очигу одвођени у циљану крај Нина, гдје су подвргавани тортурама. У периоду 1991–1993. године у Задру су убијена 34 Србина, од тога 15 цивила а остало су припадници ЈНА. Крајњи циљ је био да се Србима пошље порука да им нема живота у Задру.

Тражим од Вас да обуставите уклањање рушевина минираних српских кућа и привредних објеката без сагласности њихових власника и док се не спроведе поступак прикупљања доказа и утврђивања починилаца терористичких акција;

Тражим од Вас да јавно осудите терористичке акције према Србима у Задру током 1991. и 1992. године, као и убиства и мучења Срба, и да се јавно заложите да се казне налогодавци и починиоци тих злочина, ако имате имало моралне одговорности према својим некадашњим суграђанима српске националности;

Тражим од Вас да, као утицајан члан владајуће Хрватске демократске заједнице, покренете иницијативу да се обезбиде законске могућности да власници минираних српских кућа и привредних објеката ван подручја ратних дјеловања у судском поступку остваре право на накнаду штете послје 25 година од трагичних догађаја;

Тражим од Вас да због грађана који су власници помешаних некретности, као и цјелокупне јавности, одговорите на наводе из овога писма.

ма. Веома брзо је постало јасно да се не ради о појединачним инцидентима појединаца и група него о осмишљеној политици државног терора.

Врхунац обрачуна са Србима догодио се 2. маја 1991. године који, ће се памтити као *Кристалина ноћ*. Формирана је колона аутомобила у којима су били цивили наоружани палицама, металним штанглама и чарапама преко главе.

Узвикивали су усташке пароле и пријетње Србима да ће их клати. У Задар је дошло више стотина људи са десетак аутобуса, који су такође били наоружани моткама и шипкама. И они су пјевали усташке пјесме и узвикивали усташке пароле уперене против Срба. Руља је пљачкала и уништала стотине српских кућа и привредних објеката у центру Задра.

Посебно треба истаћи да полиција није интервенисала, већ је мирно посматрала поменути рушилачки поход.

У БЕОГРАДУ, 11. МАРТ 2016. ГОДИНЕ
ПРЕДСЈЕДНИК
САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА
МИОДРАГ ЛИНТА

ПРОГРАМ ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА ХРВАТСКЕ ПРОТЈЕРУЈЕ И ПРЕОСТАЛЕ СРБЕ СА ОВИХ ПРОСТОРА

Нуклеарни отпад пријети народу са обје стране Уне

» Преносимо у цијелости отворено писмо Миодрага Линте које је упутио Томиславу Карамарку поводом намјере Хрватске да одлаже нуклеарни отпад на подручју општине Двор на уни

Обраћам Вам се са захтјевом да Влада Републике Хрватске предложи Хрватском сабору да из Програма просторног уређења брише Трговску гору код Двора на Уни као потенцијално подручје на коме би се одлагао радиоактивни отпад из нуклеарке Кришко. Још 1999. године Трговска гора стављена је у Програм просторног уређења Републике Хрватске као потенцијално мјесто за одлагање нуклеарног отпада. Као потенцијална локација на Трговској гори наводи се стара касарна Черкезовац, која се налази непосредно уз ријеку Уну. Већ 17 година траје борба грађана путем петиција и јавних расправа да се промијени наведена неразумна и сулуда одлука.

Сусједна Босна и Херцеговина и њени стручњаци су, такође, против јер је угрожено осам општина са 230.000 људи у сливу ријеке Уне. Савним је очигледно да нема нити један објективан разлог да се нуклеарни отпад одлаже на Трговској гори, јер је

» Гдје ће завршити радиоактивни отпад из нуклеарне електране Кришко

Овим пројектом угрожено је и 230.000 грађана БиХ који живе у сливу ријеке Уне

локалитет Черкезовац апсолутно неповољан у геолошком, хидролошком и сеизмичком смислу и зато што се налази непосредно уз заштићене природне вриједно-

сти еко зоне *Нашура 2000* и ријеке Уне. Евидентно је да се смјештајем радиоактивног отпада у објекат на локацији Черкезовац, који је на 850 м од границе са БиХ и 2 км од Новог Града грубо угрожавају грађани РС.

Иако би одлагање нуклеарног отпада требало бити државни пројект лишен погледа кроз националну призму, очигледно је да су садашње активности око Двора и Трговске горе појачане због чињенице да тамо живи значајан број српског становништва. Поред тога, наведене активности се директно рефлектују преко државне границе и на српску општину Нови Град, која је у саставу Републике Српске.

Желим да Вас подсетим да су посланици већинске и опозиционих странака у Заступничком дому Хрватског сабора априла 1999. године, приликом усвајања Програма просторног уређења били готово једногласни у оцјени да треба искључити подручје Мославачке горе као могућу локацију за одлагање радиоактивног отпада. Образложење је било да Мославачка гора има врло ква-

ИЗБОР ЛОКАЦИЈЕ

Јасно је као дан да одређене политичке структуре у Загребу имају за циљ да протјерају преостали дио српског народа са подручја Баније али и са подручја Републике Српске уз слив ријеке Уне одлагањем стотина тона нуклеарног отпада. Познато је да се у игри нашла 34 локалитета за одлагање радиоактивног отпада од којих су временом остала само четири тј. Папук, Псуњ, Мославачка гора и Трговска гора. Сиптоматично је да су временом отпале све локације осим Трговске горе.

литетне изворе питке воде, геолошко-сеизмички није погодна локација, као и да су на њој вриједни и заштићени локалитети.

Важно је истаћи да исти разлози, у најмању руку, важе и за Трговску гору, а она је ипак остала у Програму просторног уређења као потенцијална локација за одлагање нуклеарног отпада.

Због свега наведеног тражим од Вас да предузмете конкретне мјере да се из Програма просторног уређења Републике Хрватске искључи Трговска гора као потенцијално мјесто за одлагање нуклеарног отпада, јер би то значило завршни чин протјеривања српског народа са тог подручја и угрожавања здравља и живота средње великог броја грађана РС.

Тражим од Вас да због грађана настањених на том подручју, као и цијелокупне јавности, одговорите на наводе из овога писма..

УБЕОГРАДУ, 31. МАРТ 2016. ГОДИНЕ
ПРЕДСЈЕДНИК САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА
МИОДРАГ ЛИНТА

ЛИЦЕМЈЕРНО ПОНАШАЊЕ ХРВАТСКИХ ЗВАНИЧНИКА ПРЕМА СРБИЈИ

20. 3. 2016. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта оцјењује лицемјерним изјаве хрватских званичника да Хрватска подржава европске интеграције Србије али да тражи да свака земља која жели да постане чланица ЕУ мора да испуни све критеријуме. Хрватска нема никакво право да било шта тражи од Србије јер је она једина држава Европске уније у којој се системски крше људска права стотина хиљада грађана. Хрватска је држава у којој се Србима оима пољопривредно и грађевинско земљиште, куће, станови, уклањају рушевине минираних кућа и локала без новчане накнаде, не исплаћују заостале пензије и девизна штедња, не призна радни стаж и право на дионице. Линта сматра да је захтјев Хрватске да Србија укине надлежност за ратне злочине на подручју бивше Југославије апсолутно неоправдан. Принцип универзалне надлежности за ратне злочине прихватила је и међународна заједница. Неколико држава водило је поступке за тешка кршења међународног права против држављана бивше Југославије по принципу пуне универзалне надлежности. Суђења за ратне злочине су цивилизацијска тековина и нису власништво било које државе, па ни Хрватске. Пошто у Хрватској не постоји воља да се суди починиоцима злочина над српским цивилима и заробљеницима Србија има цивилизацијску обавезу да помогне Хрватској да не остане једина држава Европске уније у којој су ратни злочинци слободно шећу и још се славе као хероји.

ХРВАТСКЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ ИМАЈУ НЕПРИЈАТЕЉСКИ СТАВ ПРЕМА СРБИЈИ

23. 3. 2016. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта сматра нетачном тврдњу хрватског министра спољних послова Мире Ковача да Хрватска са Србијом жели да има пријатељске и партнерске односе. Већина хрватских политичких странака има непријатељски став према Србији и он ће се испољавати све више како се Србија буде приближавала Европској унији тако што ће постављати нове захтјеве. Један од доказа јесте чињеница да Хрватска у Европском парламенту има своју делегацију која иницира резолуције против Србије или покушава кроз извјештаје о напретку Србије према Европској унији да условљава Србију.

Линта сматра нетачном изјаву хрватског министра спољних послова Мире Ковача да је Хрватска спровела реформе и да ће то захтјевати од Србије. Јасно је ко дан да Хрватска није учинила никакав помак у области суђења за ратне злочине и говора мржње према српској националној заједници, као и поштовања људских и националних права Срба. Хрватско правосудје је етнички мотивисано јер се не процесуирају наредници и починиоци ратних злочина над српским цивилима и заробљеницима нити лица која шире мржњу и подстићу на насиље према преосталим Србима у Хрватској. Поред тога, Хрватска није вратила у свој правни систем одредбу којом би обавезала државу да исплати накнаду штете за уништено српску имовину у терористичким акцијама у низу хрватских градова током рата. Трагична је чињеница да Хрватска 14 година упорно одбија да примјени Уставни закон о правима националних мањина из 2002. године који гарантује заштитивање Срба у јавном сектору и равноправну употребу ћирилице и српског језика.

ЛИНТА ОСУДИО ИЗЕТБЕГОВИЋЕВУ НАЈАВУ РЕВИЗИЈЕ ПОСТУПКА ПРОТИВ СРБИЈЕ

29. 3. 2016. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта најоштрије осуђује најаву Бакира Изетбеговића да ће БиХ покренути ревизију поступка против Србије за геноцид. Очигледно је да Бакир Изетбеговић наста-

вља ратну политику свог оца Алије који је највећи кривац за рат и огромне жртве и разарања које је он собом донио јер се залагао за стварање муслиманске Босне и Херцеговине. Бакир Изетбеговић наведеном изјавом шаље поруку да му није стало до помирења и да даље инсистира на лажној и бесмисленој тези да су Срби злочинци и Бошњаци жртве. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта позива Бакира Изетбеговића да одустане од ратне политике чији је циљ рушење Републике Српске, негирање српских жртва и слављење злочинаца из реда властитог народа као хероја. Србија на челу са премијером Александром Вучићем је гарант мира и стабилности у региону и неће дозволити да неодговорна и авантуристичка политика Бакира Изетбеговића доведе до нових сукоба и насиља.

УГРОЖАВАТЕ И ГРАЂАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И СРБИЈЕ

Државни завод за радиолошку и нуклеарну безбједност из Загреба израдио је тзв. Стратегију за одлагање отпада у којој се не узима у обзир да је околина локације Черкезовац неповољна због сеизмичких активности, а последњи земљотрес на том подручју осјетио се и у Загребу. Такође, на том подручју постоји и значајан број извора питке воде који су од огромне важности на тај крај. Познато је да се становници мјеста која гравитирају Трговској гори претежно баве производњом здраве хране. Поставља се питање ко ће у случају градње нуклеарне депоније куповати пољопривредне производе из тих крајева? Наравно, нико. Такође, биће угрожена ријека Уна јер кроз локацију Черкезовац протиче поток, који се улива у ту ријеку. У случају цурења радијације, Уна ће тренутно бити контанимирана а са тог локалитета водом се снабдевају општине Двор, Костајница и Нови Град у којима већину чине Срби. Такође, не треба заборавити да ће та контаминација ићи ријеком Савом према Србији чиме ће бити угрожени и њени грађани.

ЛИНТА И МИХАЈЛОВИЋ ПРЕД НОВИНАРИМА У СКУПШТИНИ СРБИЈЕ

Срби у Федерацији БиХ дискриминисани

Замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону Миодраг Линта примио је у Скупштини Србије посланика у Дому народа Парламента Федерације БиХ из реда Срба Славишу Михајловића, родом из Дрваре, на тему положаја Срба у Федерацији БиХ. Линта и Михајловић су послје састанка рекли новинарима да положај Срба у Федерацији БиХ није добар јер их надлежне кантоналне и федералне власти дискриминишу и да је дошло вријеме да се званичне институције Србије и Републике Српске још више укључе у њихову заштиту.

Линта је оцијенио да званично Сарајево стално говори о мултиетичности, али да су у пракси у сваком кантону доминантни или Бошњаци или Хрвати а Срби обесправљени и без механизма за заштиту своја национална и друга права. Он је пренио да је са Михајловићем разговарао о мјерама и активностима са циљем да

се заустави процес нестајања Срба са тих подручја, посебно у четири општине гдје Срби чине већину – Дрвар, Гламоч, Грахово и Босански Петровац. Линта је додао да се са Михајловићем, такође, саслушао да је потребно да Србија именује директора Конзуларне канцеларије у Дрвару, подсећајући да је одлука о томе донијета прије неколико година. Поред тога, било би значајно да Србија помог-

не регионалне пројекте који имају капитални значај за Србе на том подручју, као што је изградња регионалне болнице у Дрвару, сматра Линта. Он је као посебно значајно издвојио иницијативу за оснивање заједнице српских општина по узору на европске стандарде и белгијски модел, гдје већина у локалној самоуправи, иако мањина у том ентитету, може да формира своје заједнице, која би имала надлежности

као што су образовање, култура, заштита животне средине, управљање природним ресурсима и др. Линта је подржао иницијативу да се сазове међународна донаторска конференција са циљем прикупљања средстава за економски развој тог подручја.

Михајловић је истакао да је са Линтом разговарао да се што адекватније и боље заштите Срби у Федерацији БиХ, гдје је, како је рекао, стање алармантно. „Од конститутивног народа сведени смо на мањину која је изгубила сва права народа”, рекао је Михајловић. Он је истакао да је, за будућност Срба у региону и Федерацији БиХ, веома важан дијалог како да се званичне институције Србије ставе у функцију заштите Срба који живе на том подручју. „Спас једино можемо очекивати уз званичније и квалитетније укључивање званичних институција Србије и Српске”, рекао је Михајловић.

» Миодраг Линта и Славиша Михајловић

Крајишки вишебој-Банатско Велико Село

Главни циљ Удружења је очување и његовање обичаја и традиције народа родом и поријеклом из Крајине кроз организовање спортских такмичења у традиционалним спортовима. Удружење, које је основано уочи Светог Архангела Михаила 2010, иза себе има организовано шест екипних такмичења на тзв. *Крајишким вишебоју*, на коме су се надметале екипе из цијеле Србије и региона, у 12 традиционалних дисциплина: камена с рамена, скок у даљ из мјеста, скок у вис из мјеста, обарање руке, превлачење кличка, ходање по брвну, пењање уз стожићу, борба на брвну, ношење цакова, Крајишки полигон, надвлачење конопом.

Такмичење се одвија по систему сакупљања бодова помоћу којих добијамо побједнике у појединачним дисциплинама, а збиром бодова и побједнике у укупном пласману.

Такмичење се одржава сваке године крајем јула мје-

сеца поводом прославе дана села, у централном парку крај завичајне куће, гдје је намјенски оспособљен полигон назван *Крајишка арена*, гдје и сами амбијент и *Завичајна кућа*, уз пјесму, одају осјећај краја из којег су нам корјени и поријекло. Тај дан сматра се једном врстом празника, па такмичење пропрати пар хиљада посматрача, који бодре своје такмичаре и екипе који су ових година долазили из Кикинда, Новог Сада, Београда, Ужица, Босанског Петровца, Руме, Војводе Степе, Нових Козараца, Пригревице, Банатског Великог Села... Са поносом можемо казати да су кроз наша такмичења прошли многи такмичари, остварујући завидне резултате, како код нас тако и на домаћој и свјетској спортској сцени! Олимпијци, балкански и европски прваци, у одређеним спортовима, државни шампиони и вицешампиони...

Сам њихов долазак и имена која улазе и у историју на-

ших такмичења знак су колики значај има ово наше такмичење, које већ полако прераста у бренд овога мјеста, а чему претходи доста труда, залагања и улагања.

У сарадњи са *Коалицијом избјеглих и ипотаних* у региону протекле године и њихову велику подршку по први пут смо организовали и *Крајишки вишебој* у Бусијама поводом свјетског дана избјеглица у оквиру „крајишког откоса“. Од хуманитарних акција издвајамо активност у којој смо од сопствених средстава прикупљених од донатора и спонзора куповали дрва за огрјев и дијелили социјално угроженима у мјесту, као и учешће у сакупљању хуманитарне помоћи које је имало велику улогу Удружење Петровчана у Новом Саду, а поводом сакупљања средстава за помоћ поплављеном подручју у Републици Српској. За наредни период УГ *Крајишки вишебој* покушава да уложи још доста тога што би уздигло ово удружење са циљем очувања и његовања обичаја и културе нашег народа. Једна од идеја је и подизање бисте Крајишника како баца камен, која би симболизовала не само наше удружење него и историју и културу једног народа. Биста би била висине три и по метра, тежине око двије тоне, била би постављена на подлози висине три метра и постављена у простору крај завичајне куће.

Удружење Срба из Херцеговине, Нови Сад

Удружење Срба из Херцеговине, њихових потомака и пријатеља са сједиштем у Новом Саду, основано је 1991. године, на самом почетку ратних збивања у Херцеговини, да свим расположивим средствима помогне очувању наше Херцеговине и њене слободе, а по угледу на наше претке из протеклих вијекова. Не треба заборавити да нас је и војвођански народ братски подржао и придружио нам се у акцији прикупљања помоћи борцима и народу Херцеговине.

Током ратних година у Удружењу је било и драматичних и тешких дана. Послато је укупно 270 разних пошиљки. Шта је све у тим пошиљкама било, у Херцеговини је добро упамћено. У једној прилици вакцине против бјеснила, у другој апарат за глуве или протеза за рањенике... Посебну бригу Удружење је водило о избјеглицама.

По окончању ратних збивања, нашли смо простора за своје активности у издавачкој дјелатности, штампајући књиге од значаја за нашу културу уопште. До сада смо објавили књиге: *Херцеговина Неђа Попаре*, *Устаник Ђод Луком Вукловићем Душана Берића*, *Помађаривање народа у вријеме Аустроугарске* (репринт издање), *Херцеговачка райсодија* (О устанцима у Херцеговини против Турака 1852–1878), *Принцип* (о Младој Босни), *Не убијте власника* (о усташко-хрват-

» Херцеговци већ четврта вијека у Новом Саду заједно дочекују Српску Нову годину

ском геноциду над Србима, Јеврејима и Ромима у историјском раздобљу од неколико вијекова) аутора Радована Ждрала, *Пасош за небо* Божицара Глоговца. Овим примјерима издавачке делатности, Удружење се усмјерило на послове од општег и културног и друштвеног значаја, чиме смо тежили статусу културне институције на плану издавачке дјелатности.

Прије пет година Удружење је успоставило нову унутрашњу организацију, у неку руку се децентрализовало и проширило обим активности. Данас, наш Извршни одбор броји једанаест чланова, стручњака у својим областима. Такав извршни одбор формиран је из једноставног разлога: да би се нашли нови, потребама и времену примјеренији садржај рада. Формирали смо 13 комисија. Очекивано, на првом мјесту је Комисија за његовање традиције, обичаја и култу-

ре и Комисија за издавачку дјелатност. Такође, са великим амбицијама формирана је и Комисија за сарадњу привредника из Војводине и привредника из Херцеговине.

Наравно, све то је узалуд ако се акције завршавају у средњој и старијој генерацији. Отуда су врата Удружења најшире отворена за младе.

Традиционално организујемо прославу Српске нове године, са богатим културно-умјетничким програмом. Тада се на једном мјесту окупи безмало пет стотина Херцеговаца, што са ових простора, што из Херцеговине.

Наше Удружење се данас труди да бар постави путоказе како путеви нашег рода не би зарасли у овом времену кад се многи мостови руше и друмови преоравају.

КОНТАКТ: РАДНИЧКА 49, НОВИ САД
ТЕЛЕФОН: 021 6619 322
WWW.HERCEGOVCI.RS

КУД Ђирило и Методије Бусије

КУД *Ђирило и Методије* настало је јануара 2011. године на Бусијама, иначе највећем избјегличком насељу у Србији, са жељом да се од заборава сачувају игре и пјесме бивших крајева становника Бусија. КУД броји преко 120 играча подијелих у 3 групе и то: школу фолклора за нај-

млађе до десете година, затим старију дјечију групу до петнаесте године и извођачки ансамбл од играча преко петнаест година. КУД *Ђирило и Методије* је најбројније КУД избјегличке популације.

За пет година постојања друштво је поставило сљедеће игре: Глуво коло, Буковач-

ки сајам, Српску Славонију, игре са Кордуна, игре са Романије, херцеговачку поскочицу Линђо, игре са Косова, Шумадију, Влашке игре, Шопске игре, игре из Горње Пчиње, игре из Срема, игре из Лесковца... Друштво је наступало у Хрватској, Републици Српској, Босни и Херцеговини, Бугарској, Грчкој и широм Србије.

Посебно смо поносни на наш фестивал који је већ постао традиција. Фестивал, који се зове *Стазама наших предака*, одржава се већ шесту годину на Бусијама. Тако ће и ове године бити 28. маја гдје ће бити око 400 учесника. Друштво функционише уз подршку Комесаријата за избјеглице, Коалиције за избјеглице Представништва Републике Српске, Општине Земун и појединачних донатора.

КУД Благоје Паровић из Гајдобре

КУД *Благоје Паровић* из Гајдобре основан је 1968. године са циљем очувања народне традиције Срба колониста, који су послје рата доселили из свих простора источне Херцеговине!

Све до краја осамдесетих година *Благоје Паровић* представља само игре и обичаје Херцеговине, а почетком деведесетих на свој репертоар игара уврштавамо и игре из осталих крајева бивше Југославије!

Од оснивања, па до данас, КУД *Благоје Паровић* увијек ставља акценат на његовање искључиво изворног начина извођења херцеговачке традиције!

Слободно се можемо похвалити и чињеницом да смо јединствено друштво које ради искључиво на изворности, јер сва друга друштва која имају у свом извођачком

програму игре из Херцеговине изводе их стилизовано! Такође, можемо се похвалити и оргиналном народном ношњом из Херцеговине.

КУД *Благоје Паровић* по ред игара и пјесама се бави и сакупљањем народне ношње из свих крајева Херцеговине, тако да посједујемо неке дијелове ношње који датирају од краја 19. и до прве половине 20. вијека.

КУД *Благоје Паровић* тренутно броји око 90 чланова у двије секције и три старосне групе.

Најзначајнији резултати које је КУД *Благоје Паровић* остварио и са чиме се поносимо су:

Пласман на републичко такмичење у Тополи и освајање 2. мјеста 2011. године

Такмичење у емисији *Шљивик*, која се реализује на националној телевизији

РТС1 и освајање 1. мјеста у категорији изворно пјевање, чиме смо и понијели титулу чувара народне баштине за 2012. годину.

Побједа на Великогоспојинском сабору фолклора у категорији „најизворнија игра“ и прво мјесто за најоригиналнију народну ношњу 2013. године.

Вишегодишњи пласман на покрајинско такмичење у Бачкој Тополи и освајање значајних резултата на овоме такмичењу.

Благоје Паровић наставља и даље да се бави његовањем српских игара, али првенствено нам је важно да обогаћујемо како игру и пјесму, тако и ношњу Херцеговине, јер је то наша лична карта и само са таквим начином рада ми себе можемо назвати потомцима Срба колониста из Херцеговине.

СУСРЕТ БРАЋЕ И ПРИЈАТЕЉА ФК ВЕТЕРНИК ИЗ НОВОГ САДА УГОСТИО ЕКИПУ БОРЦА ИЗ ДРВАРА КОЈА, ПО КО ЗНА КОЈИ ПУТ, ВАСКРСАВА

Борац преживио и десант на Дрвар!

У суботу 19. марта 2016. године током пријеподнева на стадиону ФК Ветерник у Новом Саду одиграна је пријатељска утакмица између ФК Борац из Дрвара и ветерана ФК Ветерник. Утакмица је одиграна у склопу програма дводневне посјете начелника и представника Дрвара, Гламоча, Грахова и Петровца Граду Новом Саду.

ФК Борац из Дрвара основан је далеке 1924. године а тренутно се такмичи у Подручној лиги Републике Српске, група Бања Лука, иако највећи број фудбалера живи на подручју Федерације БиХ. Након Другог свјетског рата Борац се такмичио у крајишким зонама што је био четврти ранг такмичења тадашње СФРЈ. Седамдесетих година Борац је био надомак уласка у тадашњу Другу савезну лигу, али у двомечу са добојском Слобом нису прошли баражно такмичење.

Такмичарске сезоне Бо

НЕМАМО ЈУНИОРЕ, БАЊАЛУКА НАМ ДАЛЕКО

Као највећи проблем клуба тренер апострофира недостатак омладинске школе.

- Имамо школу фудбала у Дрвару која покривају рад са дјецом до 14 година. И период до јуниора немају никаква такмичења. Губи се континуитет, реалност је таква да новца нема, али надамо се да ћемо успјети да организујемо неко такмичење за те селекције. Постоји такмичење у РС, али је нама та лига прескупа. До Бањалуке је 130 км у једном правцу - жали се Шобат. Као други проблем, истиче одлазак великог броја играча на студије, па су тренинзи комбиновани, а тим је тешко уиграти.

рац одигравао је у међуре-публичкој или републичкој лиги. Тако је било све до несрећних деведесетих када је рат за тренутак угасио живот Борца. У ратном периоду Хрвати оснивају клуб Финвест који функционише до 2002. године када се гаси.

Након значајнијег повратка Срба на ове просторе ФК Борац се поново формира.

Такмичење започиње у Херцегбосанској лиги, али без обзира што је тих година

Ратови, беспарица, нетолеранција доводили су Борац до гашења, али љубав према фудбалу била је јача

Борац имао одличне резултате нису успјели да се пласирају у виши ранг такмичења. - Било је веома тешко играти гостовања у Чапљини или Габели. Пет година узастопно смо били други и сваке године су нам одузимали бодове и тражили разне изговоре само да би у даљи циклус отишао неки хрватски клуб - присјећа се Предраг Шобат садашњи тренер, а некадашњи играч Борца.

» Стевица Лукач изводи почетни ударац

» Када је начелник Грахова Душко Радун изашао из игре дошло је до преокрета

ДАН КАДА ЈЕ ЏАЈА СТИГАО У ДРВАР

Борац је на прослави 90 рођендана угостио ветеране Партизана, а у 2015. години у Дрвар је стигао званично најбољи српски фудбалер свих времена Драган Џајић са ветеранима Црвене Звезде.

- То је био спектакл какав се не памти. Привукли смо пажњу медија. Обзиром да Дрвар има климу која погодује припремама спортиста, одмах након посете Црвене Звезде, Борац из Бањалуке је дошао на припреме. Након њих и Крупа на Врбасу. Кад би средили терен могли би да угостимо било коју велику екипу и понудимо све неопходне услове за припреме.

проблема, играчи су имали дугу паузу, најстарији играч рођен 1987. године имао је веома мало искуства, док остали нису имали никаквог. Требало је објаснити основе фудбалске игре, јер сем играња малог фудбала играчи никакво друго искуство нису имали. То је процес који захтјева вријеме. Надам се да смо на добром путу да нешто и урадимо. Дрвар је увијек имао таленте, али сад се баш види недостатак континуираног рада.

Шобат вјерује да је најважније створити базу па тек онда нападати неке озбиљније резултате.

И сам велики заљубљеник у фудбал Стевица Лукач, начелник Дрвара присјетио се највећих имена које је Дрвар подарио југословенском фудбалу.

- Ђуро Марић отишао је у

Партизан, а потом направио и запажену каријеру у Француској. Највећи фудбалски потенцијал био је Веселин Зрић који се прославио као најбољи стријелац Друге лиге у дресу Леопара, а повреда кључне кости га је одвојила од дреса сплитског Хајдука.

У пријатељском мечу пресудило је искуство домаћина који на крају славили са 3:1. Борац је на полувремену водио 1:0. Утакмицу су присуствовали, између осталих, народни посланик Миодраг Линта, начелник општине Дрвар Стевица Лукач који је извео почетни ударац, шеф кабине градоначелника Вучевића Александар Петровић са сарадницима, руководство оба клуба и представници МЗ Ветерник Александар и Никола Јованчевић. **Т.Б.**

УЛОЖИЛИ 50.000 КМ У СПОРТСКИ ЦЕНТАР

- У сређивање спортског центра уложили смо 50.000 КМ што је за нас превелика сума новца. Центар је доведен у веома добро стање, али је прошлогодишња суша скоро уништила траву. За нашу средину би донација 100 кг сјеменске траве и минералног ђубрива којим би покрили терен била веома значајна - рекао је начелник Дрвара Стевица Лукач.

СЈЕЋАЊЕ НА ЗОРАНА РАДИШИЋА

На почетку утакмице минутом ћутања одата је пошта Зорану Радишићу Куштру. Зимус је преминуо након тешке болести, али је оставио неизбрив траг у Ветернику у коме је завршио каријеру. О каквом је играчу ријеч најбоље говори податак да је био члан чувене генерације Чилеанаца предвођене Бобаном, Мијатовићем, Просинечкићем.... Као члан Војводине у СФРЈ био је освајач омладинског купа. Родом из Змијања.

» ДОМАЋИНИ ИМАЈУ ЧИМЕ ДА СЕ ПОХВАЛЕ: У трофејној сали Ветерника

» ДОМАЋИ ТЕРЕН ДОНИО ПРЕДНОСТ: Ветерани фудбалског клуба Ветерник

» СТИЧУ ИСКУСТВО: Играчи фудбалског клуба Борац из Дрвара